

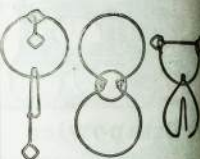
aisos.

se, susirinkimuose, ar kur
ir smagiau laiką praleisti,
a galvą palaužyti, kad
ie kiekvieno daikto prie

DVI ŽVAIGŽDĖS IR
MĒNULIS.

Dvidešimtojo amžiaus
pastebėtinai priėjus
Paslaptis, kaip nauji
žvaigždė. Nežinančių
išrodo labai paini ir
galima, ir daug gal
laužymo prie to
Kiekviena skrynelė
Prekė

KETURI NAUJI ŠPŪS
IŠ-DRATO.

skrynelėje.
ir dvi rinkės. Kaip rink
i?
rinke. Kaip vieną nuo k
inti?

s sujungtos tarp savęs. Ka
dviejų nuimt mažesnę rink
širdis. Kaip atskirti la
rdies?

Prekė kiekvienos

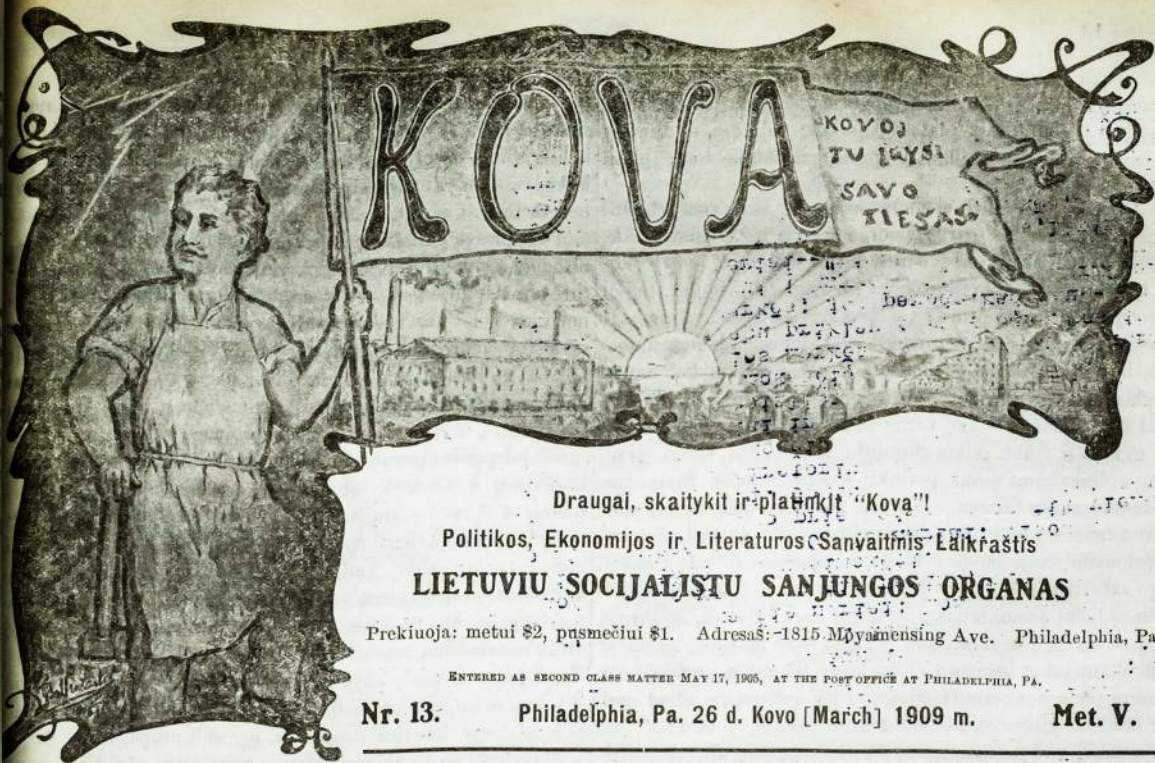
CHINIECIŲ ŠPŪSAR.

Dalykas
me, kaip
imti rakin
iš tų rakin
ali linči is vienos rakinės,
q, bet jokiū būdu nepat
rinkių. Vienok čia gal
l tą galima padaryti. Va
i dailiai padaryta iš vario
są pirmučiausiai išrodo d
oje praėjusiojo šimtmečio
btų iš sloniaus kaulo tu
Europa, iš kur ir į kitas
ateko. Rankeną galima
gal įdėti į keletą minučių,
nesugadinant rinkių. Ka
leje.

Prekė

pirkinių dovanai.
d St., Philadelphia, Pa.

KOVA
KOVOJ TU LAYSI SAVO KIESAS

LIETUVIŲ SOCIJALISTŲ SANJUNGOS ORGANAS

Prekiuoja: metui \$2, pusmečiui \$1. Adresas: -1815 Myramensing Ave. Philadelphia, Pa.

ENTERED AS SECOND CLASS MATTER MAY 17, 1905, AT THE POST OFFICE AT PHILADELPHIA, PA.

Nr. 13. Philadelphia, Pa. 26 d. Kovo [March] 1909 m. Met. V.

Savo Darbo Dirvoj.

Darbininkų social-demokratų partija yra darbininkų esos dalis, kuri supratęs šios dienos visuomeniškojo gyvenimo santikius ir šiųjų santikių tolimesnijį plėtojimąsi, susiganizavo, kad galėtų bendromis pajėgomis stoti už savo esos reikalus, bendrai kovot, idant pavergti dabar pasaulį išpataujančias produkcijos*) jiegas. Jei šiandieną ant žemės nauja kapitalas, tai darbininkų socialdemokratų partija angias prie to, idant rytoj žemės ponu liktų žmogus, — jei šiandieną visa daroma vardan kapitalo ir jojo sukus pelno, tai socialdemokratų tikslas, — idant ateityj žmogus liktų brangesnis už kapitalą ir pelną ir kas, kas tik daroma, būtų atliekama ne iš atžvilgio, ar tatau, o kaip reikalinga kapitalui reikalingą pelną, bet iš atžvilgio — ar tai ar tai naudinga žmogui.

Socialdemokratų uždavinys užkariauti ne tik darbininkų klesai naują gyvenimą, bet išliuosuoti visą žmoniją nuo kapitalo stichijos. Ir šioji susipratusiųjų darbininkų pergalė, — juo artimesnė ir greitesnė, juo socialdemokratų partijos tikslai aiškiau supras visuomeniškojo gyvenimo apsirėškimus, — tikresni jie bus tame, kad nauja tvarka, kuri turi stoti kapitalizmo vietoj, būtina turi įvykti. Esant pakankamai plačiam ir giliam darbininkų partijos narių susipratimui, bus ir organizacija tvirta, kuri reikalui užėjus, mokės

stoti, lyg vienas žmogus, už savo interesus. Juo labiau bus susipratę partijos nariai, juo pasekmingiau įstengs save klesų kovoj užstoti, — juo didesnė partijos įtekėmė bus ir ant tų darbininkų, kuriems dar neprasivėrė akys į šios dienos tvarką, ir juo smagiau augs partijos galvė.

Kas tikram socialdemokratui, kuris nenori eiti gyvenimui iš paskos, turi rūpėti, tai:

1) gerai išdirbta partijos programa, sutaisyta grynoje mokslo socializmo dvasioj, apripianti dabartinio kapitalizmo besiplėtojančios tvarkos ypatybes, kurios pagamina aplinkybes, kur kapitalizmas neišvengiamai turi pereiti į naują — socializmo produkcijos tvarką.

Bet tiksliai išdirbtos programos — maksimum, turi būti nuosekliai išdirbta ir programa minimum, kuri apimtų svarbiausius šios dienos darbininkų gyvenimo klausimus ir kuri išstatytų reikalavimus, atsakančius dabartiniams klausimams. Jog partijai svarbų turėti gerą programą mums rodo kad ir Vokietijos socialdemokratijos istorija, kur, esant prie tam geriausioms pasaulio socialdemokratų jieğoms, nuo 1866 metų lig 1891 buvo priimta ir vėliau perdirbama keturios programos, kol pagaliaus neapsistota ant paskutinį kartą išdirbtosios penktos Erfarto programos, kuri tebesilaiko lig pat šiai dienai. Taip programą rūpinamos todėl, kad jiniai, apibudindama socialdemokratų partijos pažūras į gyvenimą,

*) Išdirbystės, R.

turi supažindint su šiomis pažiūromis plačiasias darbininkų minias; juo pilniau ir aiškiau programa išreiškia partijos tikslą — juo ji gali turėti platesnę įtekmę miniose, — tuomet tik partijos priedermė, idant ji (prog.) plačiausia būtų platinama;

2) antra kas turi socialdemokratui nemažiau rūpėti, kaip programa, tai partijos organizacija ir klausimas, kas ir kuomet gali skaityties partijos nariu? Nuo to, kaip teisingai bus išrištas šisai organizacijos klausimas, prigulės teipgi ir socialdemokratų principų išlaikymas partijos veikime ir pasekmingas partijos plėtojimas. Tatai sakydamas nemanau, kad organizacijai turime surast absoliutiškai kokias ten tobulas formas, į kurias turėtų susiliet darbininkų judėjimas visur ir visuomet, — kad turint tulas aplinkybes, kuriose reikia gyvent ir veikt. reikia rūpintis, kiek galint, šioms gyvenimo aplinkybėms esant, parinkti atsakančiausias tuom tarpu organizacijos formas. Bet, kas partijos organizacijoje ypač svarbu tai tas, idant būtų priimtas principas, sulyg kurio būtų priimami nauji žmonės, kaip partijos nariai. Juk aišku, jeigu atverti partijos duris kiekvienam, tai kad ir tatai iš paviršiaus labai demokratiškai išrodytų, bet, vienok, ištikrųjų būtų ne socialdemokratiškai. Tiesa, maž partijon priimant nesilaikant jokių principų visus, kurie tik norės partijoje būti, turėsim platesnes organizacijas, bet jei prisimšim, kad gali per tatai socialdemokratizmo dvasia partijoje nukentėti, tai jau manau, kad nesigainiosim iškarto skaitlingųjų organizacijų, bet leisim partijai nuosekliai plėtoties, įgauti reikalingas įiegas, nuo ko galų gale galima daugiau laukti ir tikėtis, kaip nuo partijos nežinančios savo tikrų rybų. Manau, kad šiandien labai negana to, kad kur nors apsigarsinus susitvėrusiai naujai kuopai, tuojaus jai duoti partijoje vietą. Kad ką priimti į partiją, ar tatai būtų pavienė ypata, ar kuopa, — butinai reikalinga reikalaut, idant pažintų ir suprastų partijos programą — kaip minimum, teip maximum; be šiojo minimališkojo susipratimo, kaip atskiros ypatos, teip ir kuopos neturi peržengt nė partijos slenksčio, ne tik jau ką turėti partijoje kokį nors svarumą. O to nedabojant, partijoje visuomet bus užtekinai teip vadinamų narių, kurie apie savo partiją turės tokį supratimą, kaip apie devintąjį dangų. Tokie nariai tik partijos ratų stipinams laužyt. Juo labiau, kad statant norintiems partijon stoti tokį principą partijos veikimas ir įtekmė nė kiek ne siaurinama. Naujai susitvėrusioms ir apsiskelbusioms kuopoms, vietoj to, kad tuojaus prisidėti prie partijos, reiktų iš pradžios išbuti į porą mėnesių nuo apsiskelbimo laiko už partijos sienų, — į šį porą mėnesių daryti susirinkimus, kur būtų esant propagandistui, išaiškinta, o nėsant jo, bent drauge perskaityta iš tam tikrai parinktos ir laikraštį apgarsintos brošiūrinės literatūros apie svarbiausius klausimus programos minimum ir apie programą maximum. Ir tik teip dvasiškai prisirengusius tebutų galima priimti į partiją ir skaityti partijos nariais iš susipratimo atžvilgio.

Kas užtenkamai susipratęs stas partijon, tasai turėdamas darbą ir turėdamas ką valgyt, supras teipgi ir kitą partijos nario ypatybę, tatai, jog partiją reikalinga šelpiti medžia-

giškai, mokant tam tikrą mėnesinį, ar savaitinį nario mokesčių, — prisitaikinant prie mokesčio už darbą. Užtenkamai susipratęs partijos narys žinos, kas yra partija, kaip ji veikia, iš kur semia savo įiegas ir nemanyt link partijos, kad tai yra kokia tai labdaringa įstaiga, kuri dar gi net jam kuone turi beveik mokėt už tat, kad jis «daugina» partiją, — užtenkamai susipratęs partijos žmogus matys, jog partijai, kaip organizacijai, kaip tulo ukio šakai, yra savo išlaidos ir supras, jog turi but teipgi įeigos, — tat matydamas ir suprasdamas jisai nelauks, kolai kas nors prisimygęs ims kaulyt mėnesinių ar savaitinių mokesčių — patsai pasirūpys laiku užsimokėt, ir nelabai galima klyst, kad maž daug pagal to, kaip mokami narių savaitiniai ar mėnesiniai, galima spręst apie tų narių susipratimą ir partijos reikalais rūpinimąsi.

Galų gale paminėsiu vieną svarbiausiųjų partijos narių uždavinių, kurio kiekviena partija, organizacija ir kuopa turi reikalaut iš savo narių ir ką kiekvienas partijos žmogus turi pildyti. Iš kiekvieno reikia reikalaut, kad padėtų partijai didinti narių skaičių, kad šiokiu ar tokiu budu prisidėtų prie agitacijos, propagandos, organizacijos darbo. Mažai susipratęs daug jau bus padaręs, jeigu savo draugą ar pažįstamą į viešą susirinkimą prikalbys nueiti, jeigu dalį atsišaukimus, duos skaityt kitiems knygetes, suteiks ryšius tiems, kurie gali toliau organizacijos darbą varyt, — kas gali agituot, tas turi tatai daryt, kas tiek susipratęs, jog gali propagandą varyt, o to nedaro, — tasai prieš partiją nusidėjęs. Jei šiojo smulkiojo darbo neatlikti ir reikalaut, kad jisai būtų atliekamas, tai jau neverta nė partiją kurt, nė prie partijos prisidėt, neverta nė socializmo vardo minėt. Kiekvienas, kursai tinginio apimtas lauktų: — «tai padarys ir be manęs»... nė valandėlės ilgiau su tokiais savo «norais» neturėtų partijos nariu buti. Pagaliaus, šiuos mažuosius partijos darbus atliekant, nariai gali įgyti reikalingą praktiką partijos reikalams vesti ir įsitikėjimą savo įiegoms, kad susikirtus su kapitalistais, nenusileis partijos narių rankos.

Juo didesnis partijos narių susipratimas mokslo socializmo dvasioj, juo labiau kiekvienas prisidės savo įiegomis partiją tvirtint, juo labiau bus galima atsiremti partijos nariams teip drutinama ir auklėjama partija; tuomet partija juo augėčiau įstengs pakelti prieš dar tamsias minias socializmo mokslo žiburį, kad juom apšviesti ir visiems parodyti ateities tvarką.

16 I-09

J. Adomavičius.

MUSU KALENDORIUS.

Kovo Mėnesis

(Pirmoji skaitlinė yra senojo skaičiaus, antroji — naujojo.)

6—19 — 1895 Bandyta išversti iš rėlių traukinį ties Šiauliais (Kauno g.). — 1898 m. Vilniaus Palatos sudas prieš 12 darbininkų, kurie kaip politiški kaliniai pasipriešino Lukiškių (Vilniuje) kalėjimo vyriausybei.

7—20 — 1848 m. per revoliuciją išvyta Bavarijos karalius Liudvikas.

8—21 — 1861 m. Kaune apskelbta caro manifestas apie baudžiamą panaikinimą. — 1871 m. apskelbta komuna Lyone (Francuzijoje).

9—22—1848 m. Sukilimas Venecijoje (Italijoje). — 1804 m. mirė Kossuth kariavusis už Vengrijos laisvę.

10—23—1871 m. apskelbta komuna Marseilėje (Francuzijoje).

11—24—1794 m. Kosciuškos sukilimas Krokavoj (Austrijos Lenkijoje).

12—25 1801 m. Rusijos caras Povilas I pasmaugtas su žinia jo sunaus Aleksandro I, praminto net «palaimintuoju».

13—26—1831 m. iš Raseinių išvyta maskoliai.

Algu 160,825,822, pelno 192,847,990,56.

Pagal Ben. Hanford — Parcė iš Pažvelsio.

Aš peržiūrėjau metinį raportą Jungtinių Valstybių Plieno Korporacijos (United States Steel Corporation) už 1907 metus. Ta korporacija arba trustas valdo beveik visą plieno išdirbystę Jungtinėse Valstybėse ir yra viena iš uoliausių parėmėjų republikonų politikos šioj šalyj.

Ant 36 puslapio to raporto galima užtėmyt, jog atitraukus visus iškaščius, padėtus išdirbystei, tam trustui atlieka gryno pelno o \$192,847,990,56 (šimtas devyniasdešimt du mil., aštuoni šimtai, tūkstančiai, devyni šimtai devynias dešimt dolerių ir 56 centai). Ta 40 šimts septini suma yra tai uždarbis net tik vienu metų. Nuo tos sumos, pagal raportą reikia atimti 5,383,000 (5 mil. 383 tūkst.) valstybės mokesčių ir dar keletą tūkstančių mažesnių išlaidų, bet tas pats raportas parodo, jog tas trustas iš kito šaltinio įėmė suvirš \$10,000,000. Teip, jog jei aš sakau, kad šitas plieno trustas «uždirbo» («prisavino») būtų teisingiau, bet jei sakysia, kad «pavogė», irgi neapsirikčiau su viršum šimtą devyniasdešimt du milijonu dolerių, tai nė kiek neklystu, nes tą sakau pagal jų pačių apyskaitą.

Suprantama, ne visus tuos pinigus tepasidalino šerų (akcijų) ir bondų savininkai, jie tegavo «tikta» \$63,000,000 (63 mil.) to «lobio», kiti gi pinigai buvo apversti prapirkimui naujų darba- viečių arba palėti į rezervas — atsargos kapitalą. Ir štai, tas trustas nupirko už \$34,000,000 Tennessee anglių, geležies ir geležinkelio kompaniją, \$18,500,000 paskyrė Gary būdovojimo kompanijai ir dangelį mažesnių sumų, — būtų per daug čia jas visais išrokuot, — nupirkimui kitų vietų, dirbtuvių ir tt., teip, jog visi tie pirkiniai padaro to trusto šerų ir bondų savininkus tiek turtingesnius, kiek nupirkta nuosavybės, ir tiek padaugina išnaudojimą ir pelną nešančią vetę tų šerų. Todėl dalininkai to trusto liekasi daug turtingesni, negu kad jie būt buvę pasidalinę visus 192 mil., nes supirkus ir padauginus darbavietes, šie ir ateinantį metai atneš daugiau jiems pelno. Atmink, skaitytojai, 192 mil. dol. gavo tie, kurie tą trustą valdė. Kaip yra su tais kurie tam trustui dirba ir padaro tuos milijonus pelno? Kiek jie gavo?

Ant 23 puslapio to paties raporto už 1907 m. pasakyta, jog trustas 210 čiai tūkst. samdininkų išmokėjo algų ir užmokesčių už darbą iš viso \$160,852,822. Įsitėmyk tą žodį «alga». Tas reiškia, jog didelė suma, išmokama visokiems trusto viršininkams, yra čia priskaitoma, ir jog visoki «poneliai» yra priskaitomi prie tų 210,000 «samininkų». Kaikurie iš tų viršininkų, tiesa, dirba naudą atnešanti darbą, bet daugybė, labiausia su toms gražioms algomis, nieko naudingo, surišto su plieno išdirbyste, nepadarė, o visą savo laiką pavertė papirkimui sūdų, parlamentų, sukimui rinkimų pasekmų, išnaikinimui konkurentų, ir tūkstantį kitokių darbėlių, lygiai kenksmingų drangijai ir nieko bendro su plieno išdirbyste neturinčių, jie atliko.

Bet padėkim sau, kad visos tos «algos» ir užmokesčiai už darbą buvo išmokami tiems, kurie dirbo prie plieno išdirbystės.

Faktas lieka aiškus, jog keli trusto savininkai, kurie nieko nedirbo pabaigoj metų buvo 192-iem mil. dol. turtingesni, o 200 tūkstančių darbininkų už viso metų darbą tegavo tikta 160 mil. t. y. 32 mil. mažiau. Tas reiškia, jog tie 210,000 darbininkų, kad uždirbtų sau 160 mil. dol., turėjo podraug uždirbti 192 mil. dol. antviršio, įėmę jų atiduoti savo samdytojams — savininkams žalojo materijolo ir įrankių, su kuriais jie tur dirbti. Kiekvieną syki, kada darbininkas uždirbdavo sau \$1,60 (1. dol. 60c.), jis turėjo uždirbt įpirėmą \$1,92 ir atiduoti tą sumą savo «bosui». Kiekvieną syki, kada darbininkas uždirbdavo \$1,60, jis pirmiausia turėjo uždirbt \$1,92 ir atiduot «kompanijai», kad jam pavelytų tą \$1,60 uždirbtą.

Dabar pagal paties trusto pūnesimą mes matom, jog nieko nedirbanti «kompanai» gauna daugiau kaip \$1,00 pelno nuo kiekvieno darbininko išdarbio. Darbininkas uždirba daugiau ponų, negu pats sau. Suprantama, ponai kitaip tą išaiškina. Jie stengias įkalbėt, jog darbininkai padaro tik savo algą, ir gana. Kas atlieka atmokėjus darbininkams ir už žaliąjį materijolą, yra uždarbis įdėto kapitalo. Jis nesako, kad jis išspaudžia 50 procentų iš darbininko darbo vėrtės, ne jis sakos gavęs 100 algų išmokėtų darbininkams, jie stačiai atėiskiai išsiteisis, tiek ir tiek procentų nuo įdėto kapitalo gavę. Pagal jų, tai pinigai patys padaro tuos pinigus, kuriuos jie nulupa nuo darbininkų pavidale pelno.

Bet kapitalistas teip teisindamos apsirinka, tyčia, ar netyčia. Tik valandėlę pamastykim, tuoj paaiškės. Nors kasžin kaip didelis yra kapitalas, nors kas žin kokiam pavidale tas kapitalas yra, nieks negal jo teip padėt, kad jis pagamintų kitokį turtą. Nors kasžin kaip didelė būtų dolerių kruva, tie doleriai niekad kitų dolerių prieš savęs neperidės. Nors kasžin kaip būtų didelė dirbtuvė, ji pati viena darbo nepadarys. Nors kasžin kokia mašina būtų, ji pati nieko nepasidarys. Reikia darbo dirbtuves padaryt, reikia darbo mašinas padaryt, reikia darbo žaliąjį medagą pagamint, priduoti tą materijolą mašinai, šimt gatavą daiktą iš mašinos, arba paliept kitoms mašinoms tą atlikti.

Darbas viską padaro, skaitytojai.

Bet plieno trusto savininkai gauna daugiau, negu darbininkai to paties trusto.

Vienok toks neteisingas išnaudojimas plieno darbininkų nėra viskuom. Panašiai yra visose kitose pramonės šakose. Žmonės, kurie yra priversti savo darbą atiduot daubų įrankių savininkui, yra išnaudojami, apvagiami. Ne visi vienodai yra apvagiami, vienai mažiau, kitai daugiau, bet visi yra apvagiami tų, kurie nieko nedirba, o darbo vaisiais naudojasi.

Socijalistai stengias ir prižada padaryt galą tokių išnaudojimai. Jie sakė, jog tie, kurie dirba pasaulio darbus, tur būti ir savininkais to darbo įrankių. Tada jų nieks neišnaudos.

Socijalistų Partija vien darto ir tegyvuoja, skaitytojai! Prižiūrėk jai arčiau. Tyrinėk socijalistų tikslus. Jei esi darbininkas dirbantis už algą, tavo privolumu yra tapt nariu tos partijos, kuri stengias paluosot darbininką nuo išnaudojimo.

Kovo 18-oji diena 1871 m.

(Pabaiga)

— Kovo 28 d. paryžiečiai išsirinko savo valdžią ir apskelbė kad piadeda patys save valdyti. Bet valdytis neilgai tepavyko, nes už poros mėnesių įsiveržė Versalietčių armija ir pradėjo baisią skerdynę, deginimą, abelna! tokius daubus, kokių iki šiam laikui nežinojo istorija, su kurių biauromo didumu nesulygina net visi Rusijos pogromai bei skerdynes. Nė vienoj karės istorijoje mes nerandame, kur pergalėtojai teip baisiai būtų skerdę pergalėtuosius, kaip tat buvo pergalėjus Paryžiaus Komuną: per savaitę, pagal Klemenso aprokavimą, per tardymus nemažiau kaip

35,000 žmonių nužudyta, paimta į nelaisvę. (Tame skaitliuje nėra tu, kurie žuvo laike mūšių su ginklu rankoje). Nelaisvėn paimtiejie tapo krūvomis iš šautuvų ir kannulių sušaudyti.

Kariumenės valdyba nebuvo socialistiška: ten buvo socialistų, reformistų ir net tuli reakcionieriai, — žmonės iš įvairių politišku atžalų, kuriuos rišo vienas ryšys, idėja — komunos laisvė. Ir gal kova būtų kitaip užsibaigus, jei žmonės visi būtų buvę vienodų pažvalgų, bet kas tą gali pasakyti?

Bet faktas yra ir lieka tas, kad nė viena šios gdynės valdžia nėra ant savęs paėmus tokią atsakomybę, kaip pergaletoji Paryžiaus valdžia. Ir niekad Paryžius nėra teip gerai ir atsakančiai valdomas kaip laike komunos viešvatavimo, kada darbininkai valdė. Taigi tie, kurie šiandien sako, kad darbininkai nėra ganėtinai išlavinę savo proto, kada galėtų visuomenės reikalus tvarkyti, tai tie dvasios ubagai, kad apkaltina darbininkus, pažvelgę į Paryžiaus komuną! Prastas darbininkas, kuris dirbo už pusantro franko per dieną, užimdamas pačto peržiūrėtojaus vietą, įvedė tokius pagerinimus, kad net šiandien jie visur beveik yra vartojami. Žalvario darbininkas Komelin'as apsiėmė prižiūrėti pinigų kalimą, o knygu prižiūrėtojas paėmė išdo komisijoje svarbesnęją užduotį ir atliko ją su tokiu veiklumu, kad šios gdynės finansistai, kurie akiai tiki į dabartinį surėdymą, niekad teip neap rūpūs bedarbius. N i e k a d i r n i e k u r darbininkams tiek gero nėra padaryta, kaip tuomet, kada jie p a y s a v e v a l d ė.

Paryžiaus Komunos atminimo šventimas nėra tame, kad vien tik garbinti veiklumą ir drąsą tų dienų kovotojų, bet jųjų nepergalimajį pasiaukavimą. Męs jų nepamiršime, jų didvyriška mintis liks mūsų atmintyje ant visados, ir užvis labiau męs turime atminti tą kiltąją darbininkų pergalę, kuri tame viename mieste apsirėiškė, kad męs, darbininkai, ateityje būsime apgalėtojai v i s o j p a s a u l ė j e ir męs ją galėsime valdyti neblogiau, kaip t u o m e t, kada Paryžiaus proletarijatas apskelbė savo diktatūrą 1871 m. kovo 18 d.

Paminėdami Paryžiaus komunarų darbus, paminėkime ir tuos didvyrius-kovotojus: Dombrovskį, Varleną, Delaklį, Millerį, Rikolą ir kitus be vardo galiūnus-kovotojus, kurie ilsisi didžiosiose Piere la-Chase (Pjer-la-Séz) kapinėse. Tai yra vardai, kurie bus amžinai garbinami, nes jie mums parodė mūsų didžiąją pereigą.

Taigi draugai ir męs kovokime, lai žmonija nors sykį galėtų gyventi — tikroje to žodžio prasmėje — laisvai.

Bet podraug ant visada darbininkų širdyse įsiskverbė kerštas prieš buržuaziją, nes ten kuoiškiausiai apsirėiškė tasai begėdiškasis buržuazijos kraugerio geismas — plaukti darbininko kraujuose. Ir niekur ir niekada teip aiškiai neparodė darbininkui, kad būsimoje revoliucijoje darbininkas tik taipats gali iškovoti sau geresnę ateitį ir tik proletarijatas vienas turi paimti visos pasaulės išdirbystę ir turtą į s a v o r a n k a s.

Draugai darbininkai, kurie esate visos pasaulės turto sutvertojai, atminti tą dieną, kuri mums yra kelvedžiu tolesnėse mūsų išsilavinimo kovose, tai yra diena, kurioje tegul auga pas proletarijatą neatlaidžios kovos geismas!

Amžina garbė žuvusiems už žmonijos laisvę!

Mirtis tyronams, laisvės žudytojams!

L. F. d' M.—R.

Programas ir Konstitucija Mokslaeivių Paskolės Ratelio.

(Įkurta 20 d. Rugsėjo, 1908 m.)

Plėtojantės proletariškam žmonių susipratimui, jų gyvenimas reikalauja vis platesnių rubežių savo idėjoms. Bet kaip kiekviena idėja negal plėtotis be tam tikrų vadovų, teip lygiai ir mūsų devizoj kiekvienam pasikrutinime pasigendam apšviestiesnių draugų bei draugių, kurie atidengtu

mūsų nežinios rubežius, kurių link męs žengiamo. Kaip be atsakančios pajiegos negali jokia mašina judėti, teip be apšviestiesnės inteligencijos negalima idėjos diegų išauginti. Apšvieta ir susipratimas tai yra raktas į laisvę, lygbybę ir brolystę. Šitoji idėja tai ir pagimdė Mokslaeivių Paskolės Ratelį.

Konstitucija.

1.) Mokslaeivių Paskolės Ratelis susideda iš aktyviškų narių skolinančių bei aukaujančių tam-tikrą mėnesinę duoklę.

2.) Moksl. Pask. Ratelio valdyba susideda iš susinešimų sekretoriaus, turtų sekretoriaus, izdininko ir trijų narių veikiamoj komiteto.

3.) M.K.P. turtas susideda iš sąnarių skolinamųjų bei aukaujamųjų duoklių, iš visokių pašalinių aukų, kaip tai — nuo pavienių ypatų ir nuo įvairių draugų, organizacijų.

Skolinimo Teisės.

1.) Paskolė duodama mokslaeiviams kaip vyrams, teip ir moterims.

2.) Paskolė skiriama vien aukštesnius, svietiškus įvairius mokslus einančiai jaunuomenei.

3.) Paskolę gauna tik tie mokiniai, kurie atsižymėję socializmo propagandoj.

4.) Tie mokiniai, kurie priešingi socializmo principams, paskolės negauna.

5.) Norintieji paskolės privalo kreiptis į Mokslaeivių Paskolės Ratelio susinešimų sekretorių.

6.) Norintieji paskolės tur pristatyt tikrus dokumentus su aiškiausiai paliudijimais apie savo ypatą:

a) Kokių pažvalgų, b) kur mokslą lanko, c) kokią mokslo šaką studijuoja, d) ar da ilgai truks, iki pabaigs. Beto — ką yra veikęs visuomenės dirvoj ir t. t.

7.) Mokslaeivis, pabaigęs mokslą, privalo stengtis keveikiausia sugrąžinti M. P. R-iai skolą pinigais, jeigu tuo sykiu MPR valdyba nesutiks priimti kitokio atlyginimo.

P a s t a b a : Laikas, iki kuriam mokslaeivis tur skolą sugrąžinti į MPR. izdą, nepaskiriamas, nes tas priklauso nuo mokslaeivio sąlygų

II. Narių Pareigos ir Teisės.

1.) Mokslaeivių Paskolės Ratelio nariais gali būti apie jų lyčių žmonės — vyrai ir moters — ir visokio amžiaus.

2.) Nariai gali būti šių dviejų skyrių: skolintojai ir aukautojai.

3.) Narių skolinųjų ir aukautojų tarpe yra tas skirtumas, kad skolintojai savu laiku turi pilną teisę atsiimti savo paskolę, o aukautojai ne.

4.) Nariai savo paskolę atgauti gali tik po trijų metų skaitant nuo to laiko, kada paskolę įmokėjo.

P a s t a b a : Jeigu izdas neištektų pinigų reikalaujančiam sugrąžinti skolą, tada nežiurint, kad ir po trijų metų, turi laukti patol, pakol į izdą iš kur nors nepribus reikalinga suma pinigų.

5. Atgauti savo paskolę turi pirmybę tie nariai, kurie pirmiau paskolino.

6.) Nor

my sekretoriai

7.) Nari

arba auką iki š

mokėjo, buti p

8.) Naria

mokanti mėsces

9.) Naria

į mėnesinę du

10.) Akty

M. P. R. reikal

nesinę duoklę, n

ti ir po daugiaus

matiau skolinusį

11. M.P.F

mėšėjų gyvenant

III

1. Susinešimų

M.P.R. darbą, ka

reikaluose.

2. Izdo sek

skaitlių ir, reikalu

sūko stovio.

3.) Izdinink

avimų ½ M.P. R.

nuota.

Pastaba: T

tinime naujai atsiš

grąžinimą balsavim

rių skolinotojų teisė

šiais 4, 5 ir 6. Teip

ni atsiidėti kauciją, k

M.P.R. turto apyska

4.) Veikiama:

laivijų aplikacijų tel

škalių, sutaiso įnešin

avimais; abelnai priz

6.) M.P.R. ko

buvas lapkričio mėnes

juo komitetas prade

IV. Ku o

1.) Kuopų par

tam tikrai kuopos tu

praktikas ir t. t.

2.) Kuopos M.

skaitiaus narių.

3.) Kuopa, sus

o sekretorius paskiria

4.) Kuopos sav

tik reikalaujama išpik

rinktą nuo narių mėne

kuo, užsimokėjusių nau

Pastaba: Ku

6). Norinti atgauti savo paskolę turi paduoti susinešimų sekretoriui savo aplikaciją trims mėnesiais pirmiau.

7.) Nariai, įmokėjęsijie sykiu į M.P.R. išdą paskolę arba auką iki \$50, turi teisę, kad ir mėnesinę duoklę sustotų mokėję, buti pilnais M.P.R. nariais.

8). Nariai, atsiėmusieje savo įmokėtą paskolę ir nemokanti mėnesinės duoklės netenka savo sąnarystės teisių.

9). Nariai, kurie neįmoka iki \$50.00, o sustoja mokėję mėnesinę duoklę, prazduo savo sąnarystės teises.

10.) Aktyviškiejie nariai, turinti pilnas teises spręsti M. P. R. reikaluose, skaitosi tie, ką skolina arba aukauja mėnesinę duoklę, nemažiaus 25 centus kas mėnuo. Gali mokėti ir po daugiaus kiek kas išsigali, vienok didesnių teisių už mažiau skolinusį ar aukavusį neįgyja.

11. M.P.R. nariais gali buti ir už Jungtinių Valstybių rubežių gyvenantieje.

III Komitetų Pareigos.

1. Susinešimų sekretoriaus pareiga atlikti visą raštišką M.P.R. darbą, kaip susinešimų reikaluose, taip ir viduriniuose reikaluose.

2. Izdo sekretorius veda visų įplaukimų ir išleidimų skaitlių ir, reikalui prisiejęs, išduoda apyskaitą abelno finansiško stovio.

3). Izdininkas priima visus įplaukimus ir pagal nubalsavimą $\frac{2}{3}$ M.P. R. narių turi išmokėti tam, kuriam nubalsuota.

Pastaba: Toks nubalsavimas reikalingas tik pripažinime naujai atsišaukusiam mokslaeiviui. Apie skolos sugražinimą balsavimo nereikia: tai atliekama pasiremiant narių skolintojų teisėmis, t. y. pasiremiant II skyriaus paragrafais 4, 5 ir 6. Taipgi pagal reikalavimą narių didžiumos turi užsidėti kauciją, kokia bus reikalaujama, ir išduoti abelno M.P.R. turto apyskaitą.

4). Veikiamasis komitetas tyrinėja atsišaukusių mokslaeivių aplikacijų teisingumą ir atsakonomą sulyg M.P.R. tikslų, sutaiso įnešimus ir paleidžia visuotinam narių nubalsavimui; abelnai prižiuri ir tvarko visą M.P.R. judėjimą.

6.) M.P.R. komiteto rinkimų laikas: Nominacija atsi- buna lapkričio mėnesij, o balsavimas gruodžio mėnesij. Naujasis komitetas pradeda savo pareigas pildyti sausio 1- d.

IV. Kuopų Pareigos ir Teisės.

1). Kuopų pareiga: platinti ir tvirtinti M. P. Ratelį, tam tikslui kuopos tur rengti koncertus, teatrus, diskusijas, prakalbas ir t. t.

2). Kuopos M. P. R. gali tvertis iš neaprubezuoto skaitliaus narių.

3). Kuopa, susitvėrus, praneša susinešimų sekretoriui, o sekretorius paskiria jai numerį.

4). Kuopos savo tarpe valdytysi turi pilną autonomiją, tik reikalaujama išpildyti M.P.R. abelnus įstatymus; jos surinktą nuo narių mėnesinę duoklę prisiunčia centro izdininkui, užsimokėjusių narių vardus — finansų sekretoriui.

Pastaba: Kuopų komitetai turi žiūrėti kuriam sky-

riui, katrie nariai priguli ir užrašyti atskiroj rubrikoj narius skolinančius ir aukaujančius.

POLITIŠKOS ŽINIOS.

Amerikos Jungtines Valstybes. Žibalo (kerosino) trustas galutinai isteisintas jungtinio teismo teisėjo Andersono: jis jau niekad neužmokės teisėjo Landiso uždėtos baūsmės 29 milijonų 240 tūkstančių dolerių. Tai įvykis prasidėjo geg. 6 d. 1906 m., o pasibaigė dabar Kovo 11 d. Bet valdžia vistiek ketina nedovanoti trustui ir persekiot už kitas suktybes, už pasikasimą po mažesnėms kompanijoms. Vadinasi, da loš komedija, o didysis trustas viešpataus sau.

Rusija. Suvalkių gubernijos atstovams Rusijos dūmoje, A. Bulota gavęs iš Socialistų Revoliucionierių Partijos centro komiteto laišką apie provokatorių Azevą ir perskaitė jį dūmoje. Dabar laikraščiai praneša, kad einas gandas, jog Bulota būsiąs paštrauktas teisman už susijūjimą su soc. revoliucionieriais. Jei taip, tai ir kitas atstovas, Dziubinskis, iš «Darbo kuopos» turės atsakyti, nes taip pat perskaitė gavęs iš soc. rev. centro komiteto laišką, kame esą pranešama, kad soc. rev. partija dar nėra žuvus, jos komitetas tik atsistatydinąs, o jos gyvavimas liekąs nusprendimui jos susivažiavimo, kuris neužilgo turės įvykti. Įstabu vienok, kad darbiečiai-liberalai turi artimesnius ryšius su soc. rev.

Italija. Palermoje, Sicilijoj tapo nužudytas keturiais šoviais šnipas J. Petrosino, New Yorko policijos skyriaus viršininkas. Jis ten iš Amerikos nuvažiavą šu tikslu areštuoti daugelį siciličių kaltinamų už visokias piktadarystes. Kaip sako, «juodoji ranka» jį pažino ir nudėjo. Petrosino buvęs artimiausias buvusio Am. prezidento Roosevelto privatiškas šnipas. Užmušimas ne politiškas, bet Petrosino, matyt, buvo geras politisk osios policijos narys, kad net su Rooseveltu drangavo.

IŠ PARTIJŲ GYVENIMO.

Socialist Party dabar suskato rūpintis apšvietimu ir jo sistematizavimu. Centro komitetas išdirbinėja ir įveda tvarką apšvietimo platinime ir agitacijoj, kad viskas nuosekliai eitų, kad niekad nebūtų per nenuoseklumą neaiškiai parodomai dalykai, kuriuos paskui darbininkai arba pradendantieje agitatoriai išsiaiškina savaip, tankiai klaidingai ir taip kitus, tamsesniuosius, įveda į klaidas. Pildomasis komitetas gegusio mėnesyje priėmė švietimosi, organizavimo ir agitacijos programą; partija, dabar išleido tat atskiroj knygutėj („Organization and Agitation: Ways and Means“) kurios pežvalga kitą kartą paduosime.

S.P. Veikiamasis komitetas nubalsavo daugumą balsų, kad kandidatai į partijos viršininkus, — sekretorius ir P.D. Komiteto nariai paduotų savo amata, vietą, arba profesiją.

«Kovoj» jau buvo rašyta, kad dalis lenkų socialistų prisidėjo (galutinai nutarta pabaigoj gruodžia p. m. susivažiavime) prie amerikiečių Soc. Partijos. Dabar, kaip S.P. sekretorius praneša per «Weekly Bulletin», jau draugai lenkai turi išsteigta savo vertėjo ir sekretoriaus kanceliariją po N627 Milwaukee Ave. Chicago, Ill. Vertėjas, draugas Alek Gayek, vers į lenkų kalbą visus dalykus, kurie turi būt žnomi partijos nariams, ir išsiuntinēs juos į lenkų soc. kuopas. Jis angliškai vadinasi «National Polish Translator».

Vokietijos soc. dem. partija iš visų politikų darbininkiškų partijų yra stipriausia. 1907 metais ji savo eilėse skaitė apie 400 tūkstančių narių. Partijos angis privertė valdžią panaikinti įstatymus apie draugijas (1899 met.). Laike rinkimų į Vokietijos parlamentą ji gauna daugiausiai balsų; nors dėl netikusio rinkimų būdo 1907 metais rinkimuose ji paviršuti-

niai pralaimėjo: vieton 81 atstovo liko išrinkti tik 46, bet balsų gavo daugiau, kaip per pereitus rinkimus.

Centralinis organas «Vorwoerts» 1900 metais partijai apsiėjo 440,283 markes. Mokslo gi organas «Neue Zeit» turi 7,600 skaitytojų. Išviso Vokietijos s.-d. partija turi 77 laikraščius; jų tarpe 65 dienraščiai.

1908 metais liko išrinkti pirmi atstovai į Prūsijos seimą.

Didžiausia partijos galybe yra stipriai suorganizuotos profesionalinės darbininkų sąjungos. Šios sąjungos visame palaiko soc. dem. partiją ir jų tikslas vienuodas.

Vokietijos soc. dem. partijai rūpi ne tik vietiniai reikalai. Taip laike Rusijos revoliucijos partija surinko revoliucijos palaikymui 339 tūkstančius markių.

Z. A.

Iš Amerikos darbininkų gyvenimo.

Ar bus anglekasių streikas?

Aną savaitę, kaip buvo jau pranešta pereitam «Kovos» numeryje buvo anglekasių unijos viršinių pasikalbėjimas su kietosios anglies ponais; šie jie atmetė visus jų reikalavimus (kurių yra aštuoni — žiūr. «Kovos» N12), tik sutiko pasirašyti po tuo pačiu kontraktu trejiems metams, o ne vieniems, kaip angleksiai nori. Unijos prezidentas Lewis su visu komitetu, negaudami rodos su anglies baronais, dabar kviečia visų kietosios anglies apygardės kuopų delegatus susivažiuoti į Seranton, Pa. kovo 23 dieną. Susivažiavimas turės nutarti, ar streikuoti, ar ne. Abėla nuomone unijos yra prieš streiką; mat visai neprisirengę, o kaip darbai ejo ir eina jau beveik metai blogai, tai ir prisirengti negalima: su tuščiu kišenium nestreikuosi. Gerai, kad komitetas pats nesprendžia: streikuoti, ar ne, bet da būt geriau, jei tat leistų per visos unijos referendum. Dabar gal suvažiuot kokie karštuoliai delegatai ir nuspręst streiką, kuris dabartiniam padėjime būtų tik prapultis darbininkams. Unija turi rengtis da keletą arba nors vienus metus, šaiestis, agituoti, stiprinti uniją susipratimu politiškuoju ir ekonomiškuoju, kad galėtų paskui streikuoti ir streiką išlaimėti. Turėtų paskirt tam tikrą agitacijos fondą, kurio pagalba būtų platinamas darbininkų susipratimas žodžiu ir raštu tikrai plačiai ir giliai.

SANJUNGOS REIKALAI.

L. S. S. Sekretoriaus pranešimai.

Pild. Kom. nutarimai N 47.

Pild. Kom. atrado reikalingu peržiūrėt legitimacijas išpildytas laike rinkimų centro viršinių ir pareikalavo idant «Kovos» administratorius, per centro sekretorių, prisiųstų aukščiau minėtas legitimacijas, ant ko gavo sekantį atsakymą:

«Pildom. Kom. reikalavimą kaipo socialistas negaliu išpildyti:

«1) Pasklido gandas, jog C. K. L.S.S. yra šnipas; P. K. tam, kaipo sąjungos įstaiga, neužginėjo, dalyko neištyrė, ir todėl dabar, kol nepasirodys kas tuom šnipu yra, siųsti negaliu. Iki šiol dar nežinia, gal tuom šnipu yra P. Kom. narys, gal tamsta, gal kitas narys C. K. Kol tas nebus iširta, legitimacijos kaipo svarbus inkriminuojantis dokumentas, nebus iš savo vietos judinamas.

«2) Mano paties legitimacija tenai yra, ir todėl aš nenoriu, kad ją čiapinėtų ypatos man nežinomos, su nežinomais siekiais.

«3) Ten yra legitimacijos kelių dešimtų mūsų veikliausių draugų ir P. Kom. netur jokios tiesos tų žmonių išpildytos legiti-

macijos vien tik rinkimų komisijai, be tų žmonių pavelinimo perkrautinėti.

«4) IV susivažiavimas nutarė legitimacijas laikyti «Kovos» administracijoje ir jos ten bus kaipo nepajudinamas dokumentas ir bus išduotos tik tada, kada pasirodys viešas reikalas, su pavėjimu ypatos, surištos tame klausime.

«Jūsų «Kovos» administracija per F. J. Bagočių

adminis.»

Tat Pild. Kom., imdamas į atydą IV susivažiavimo nutarimą, sesiją VIII paragrafą 47, ir «Kovos» N 34 rinkimų komisijos pranešimą, randa, jog administratoriaus pasielgimas priešinasi Sąjungos priimtoms taisyklėms ir podraug ignoracija susivažiavimo nutarimus. Tat Pild. Kom. praneša, jog panašiam atvejy gali būt priverstas pasielgt pagal IV-to susivažiavimo nutarimą sesiją VIII tą paragrafą 46-tą.

New York, N.Y. 5 kovo.

Rengianties prie susivažiavimo.

New Haven, Conn. L.S.S. 27 kuopa, savo mėnesiniam susirinkime 6 d. kovo š.m. svarstė sekančius reikalus, kurios ir kitos kuopos bei pavieniai draugai nepraleiskit pro ausis, bet apsvarstykite šaltai. — Būsiantis susivažiavimas (jeigu atsibus šįmet) turėtų būtinau įvykdyti šiuos žemiau parodytus dalykus, idant inėšimai nepasiliktų inėšimais, bet kad būtų įvykdomi.

1) Mūsų kuopa, matydama tokias dideles lėšas, išmokamas už spauzdinimą «Kovos», inėša, kad nupirkimui tam-tikros mašinos būtų reikalinga padaryti šėrus, nors po vieną dol., ir visoms kuopoms po kelis išsiuntinėti. Ir ištikro gal atsiras kiekvienoj kuopoj po 5 draugus arba gal ir daugiau, o mūsų L.S.S. kuopų yra šimtas suviršum — tuo pasidarys 500 dol., — beabejonės, dar ir daugiau — už kurios bus galima nupirkti mašinas. Tokiu būdu mums atliks daugiau įplaukų ir mūsų Sąjunga prasigyves. Ir draugai geriau norės prigulėt. Bet kad prisiųsti pinigai nebūtų išleisti kokiems kitiems reikalams, kaip kad dabar atsitiko su knyga «Moteris ir Socializmas». Ir ištikro kaip mes galim atsakyti prieš visuomenę, iš kurios rinkom prenumeratą, o dabar pinigus išleidom kitokiems reikalams. (Kokiems? Reikia pasakyt įsekmui. Ir ar tikrai taip padaryta? Red.)

2) Idant organas «Kova» būtų arba kitokioj formoj arba kad būt sumažintas ir ar nebūtų galima išleist du sykiu per savaitę. O tie barniai, tuščios korespondencijos ir kitoki niekniekiai tū būt išmesti iš «Kovos», o vien tik svarbioms žinioms ir naudingais straipsniais turi būt mūsų laikraštis papuoštas. Rasis iš mūsų pačių tokių ypatų, kurios tai parašys. (Kodėl dabar nerašol? O jei rašol, tai tik «barnius». Red.). Dabar mūsų agentai duoda žmonėms uždyką skaityt «Kovą», bet ir tai neima, nes sako, kad nieko naudingo nėra joj, o ką galima naujus narius prikalbinti! Todėl mes, draugai, būtinau tą svarbiausią darbą atlikime, o tada augs ir bujos mūsų L.S.S. kada mes turėsim viską geriausioj tvarkoj. O jeigu ilgiau šiteip lauksim, tai mūsų L.S.S. negalės augti, bet priešingai — turės griūt!

3) Kaslink «Žarijos», tai mes nutarėm užklaust pernykštės administracijos: su keno pritarimu tiek ekzemplierių pertraukė! Ir jeigu neturėjo orderių, kam reikė imt tokį didelį skaitlių!

4) Kad atskaitos būtų aiškesnės kaslink algų išmokėjimų. Dabar kaip būdavo parašyta: «redaktorini 50 dol., admin. 50 dol., zeceriams 80 dol. už dvi savaites». Bet gal dar dusyk tiek ar daugiau skolinga. Todėl mes reikalaujam, kad atskaitoj būtų pažymėta iki kuriam laikui užmokėta Sąjungos darbininkams ir už kiek dar skolingi yra.

Dar sykį kalbam į jus draugai bei kuopos L.S.S., idant jop svarstytumėt tuos aukščiau minėtus reikalus, o gal jūs užmanysit arba pataisysit geriau.

O jeigu bus gatas siųskit d... mo principus b... rie vien tik bara... šis, todėl žiūrėk... Vardan 2/0/

Kaip g

Paprastai me... lini, o sąrašą užr... lini. Tas yra labai... priimtė kuopa p... ni, kad dabar išdi... ti, o šiaip reikėtų... mikalingas išlaidas... jurti «M. O.» ir p... žaidas pirkinėjim... Geriausia siųst... rimos daro). Išp... ir pasiūsti drauge su... F. J. Bagočių; tas į... statorius žinos, kad... Money Orderius».

Pramones

Tik vieni viena... pasulyj, tai išd... ties, niekas pasaulj... tu aptamtu vartojar... ir netekliu, valstyb... finans, negu kas no... aptamtu ginkluojasi... paimti tame pasiuti... Karšči laivai dešit... poms dolerių, o šiaudi... rus Anglijos laivyne) s... milijonų, ir tai da kair... rama laivo. Didžioji B... nei madens ir laivų di... šio Valstybės stato ket... pasaulj — turi patvirt... šiaudis ir Rusija teipgi... kelias panašų laivų y... jopmija teipgi nepasil... «overhaul» (išst.: dre... šio Karlijos respubliką... jos dirbtavė... šiaudis ir kitai tautai: Di... šalykšis, armotos, ir... yra kasdien gerinami vi... gerinamos, o fab... šiaudiniai amunicijos ir... šiaudis metų valstybių... šiaudinio ir tai dar gal... šiaudis pasaulj da t... šiaudiniai nebuvo tel... šiaudis ir tik tomi gali bū...

avimas nutarė legitimacijas laikyti
en bus kaip nepajudinamas
t, kada pasirodys viešas reikalas,
s tame klausime.

Administracija per F. J. Bagočiū

imdamas į atydą IV susivažiavimo
47, ir «Kovas» N 34 rinkimų
Administratoriaus pasiūlymas pri
lėms ir podraug ignoracija susiva
Kom. praneša, jog panašiam atve
pagal IV-to susivažiavimo nutar
tą.

New York, N.Y.

Ties prie susivažiavimo

n. L.S.S. 27 kuopa, savo mėn
t. svarstė sekančius reikalus, k
draugai nepraleiskit pro ausis, be
s susivažiavimas (jeigu atsibus
uos žemiau parodytus dalykus, k
nais, bet kad būtų įvykdomi.
natydama tokias dideles lėšas, k
inėša, kad nupirkimui tam-tikr
yti šėrus, nors po vieną dol., ir
nėti. Ir ištikro gal atsiras kiek
gal ir daugiau, o mūsų L.S.S. k
o pasidarys 500 dol., — beabejo
bus galima nupirkti mašinas. T
iplaukų ir mūsų Sąjunga pra
origulėt. Bet kad prisūsti pinig
reikalams, kaip kad dabar atsi
s». Ir ištikro kaip mes galim
rios rinkom prenumeratą, o dab
alams. (Kokiems? Reikia pasak
ta? Red.)

Kova» būtų arba kitokioj form
būtų galima išleisti du sykiu p
correspondencijos ir kitoki nie
o vien tik svarbioms žinioms
būt mūsų laikraštis papuoštas
kurios tai parašys. (Kodėl dab
s». Red.). Dabar mūsų agen
t «Kovą», bet ir tai neima, nes
oj, o ką galima naujus narius
nai tą svarbiausią darbą atli
S.S. kada mes turėsim viską
iteip lauksim, tai mūsų L.S.S.
turės griūt!

, tai mes nutarėm užklaust
pritarimu tiek ekzemplierių
kam reikė imt tokį didelį skai
tų aiškesnės kaslink algų ž
rašyta: «redaktoriui 50 dol.,
ž dvi savaites». Bet gal dar
lėl mes reikalaujam, kad atsi
ikui užmokėta Sąjungos darbu

s draugai bei kuopos L.S.S.,
au minėtus reikalus, o gal ju

O jeigu bus šįmet susivažiavimas, tat kuopos siųsdamos dele
tus siųskit draugus su sveiku protu ir suprantančius socializ
principus bei gerovę mūsų organizacijos, o ne rėksnius, ku
vien tik barasi su ypatoms. Męs, kuopos, užmokam jiems lė
s, todėl žiūrėkim, kad nuveiktų mums reikalingus darbus.

Vardan 27 kuopos L.S.S. A.

Organiz. J. G. Alešiusas, Fin. rašt. K. Šaliunas,
Prot. rašt. M. G. Paukščiūtė, Išd. T. Lenkevičius.

Kaip geriaus siūsti sąnarines mokeskis.

Paprastai męs dabar siunčiame mokeskis išdininkui M. Stane
ni, o sąrašą užmokėjusių draugų administratoriui F. J. Bago
ni. Tas yra labai nepatogu, vienam — administratorius nežino ar
pisiuntė kuopa pinigus, todėl jis turi klausti pas išdininką. Ge
ni, kad dabar išdininkas gyvena tame pačiam mieste, tai gali suei
ti, o šiaip reikėtų apie tai rašinėti per laiškus, kas daugintų be
reikalingas išlaidas. Siūsti gi pinigus administratoriui, tas turi vėl
pirkti «M. O.» ir persiūsti išdininkui, kas daro vėl bereikalingas
išlaidas pirkinėjimui «Money Order».

Geriausia siūsti pinigus šiokiu būdu (kaip svetimtaučių orga
nizacijos daro). Išpirkti «M. O.» ant vardo išdininko M. Stanelio
pasiūsti drauge su sąrašu užsimokėjusių draugų administratoriui
F. J. Bagočiui; tas perduos «M. O.» išdininkui. Tuomet ir admini
stratorius žinos, kad yra užsimokėjęs ir du syk nereikės pirkinė
«Money Orderius». Patarčiau tokios tvarkos visiems laikytis.

C. E. Valis.

Pramones sustojimas visam pasaulyj.

(Pabaiga)

Tik vienai viena išdirbystė parodo didelį kilimą — kilimą vi
am pasaulyj; tai išdirbystė mašinų naikinimui žmogaus-gyvas
es; niekas pasaulyj nebuvo teip išstobulinta tie įnagai ir su to
tu spartumu vartojami kaip dabar. Nežiūrint visišutiną skurdą
neišteklų, valstybių apsiginklavimas daug brangesnis ir mir
nesnis, negu kas nors yra sapnavęs apie tai; su neišpasakytu
spartumu ginkluojasi visos viešpatystės, viena kitą norėdamos
valenkėti tame pasiutimo ūpe.

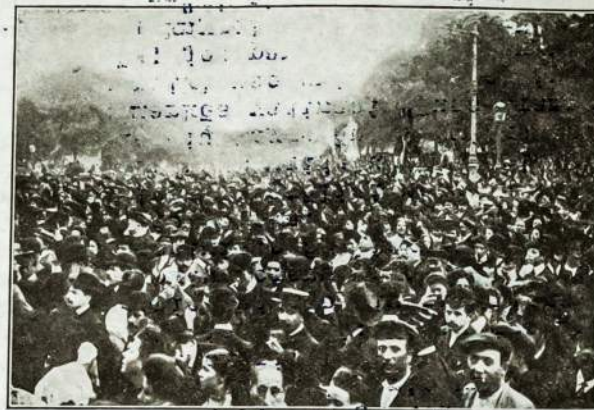
Kariški laivai dešimts metų atgal atsiedavo tris—keturis mil
onus dolerių, o šiandien «Dreadnought» (didžiausias kariškas lai
vas Anglijos laivyne) stiliaus laivas lėšuoja mažiausiai dešimts
milijonų, ir tai da kaina kasdien auga drauge su didumu ir stip
umu laivo. Didžioji Britanija tur jau apie dešimtį tų baisybių
ant vandens ir laivų dirbtuvės; Vokietija stato tiek pat; Jungti
s Valstybės stato keturis, o kitiem dviem laivam — didžiausiem
pasaulyj — turi patvirtinimą kongreso (parlamentu). Prancūzija,
Italija ir Rusija teipgi pasidaboję tuom stylum, ir padirbimas
keletos panašių laivų yra vykdomas su visu galimu greitumu.
Japonija teipgi nepasilieka tose lenktynėse; jau turi keletą
«Dreadnought» (išt.: dreadnot) ant vandens, o kitus — dirbtuvėse.

Net Brazilijos respubliką, rodos ta karštligė pasiekė: trys laivai
au dirbama jos dirbtuvėse, nors paprastai tikima, jog jie bus ko
niai nors kitai tautai: Didžiajai Britanijai arba Japonijai.

Šaudyklės, armos, torpedos, šauuami ir sprogstanti daiktai
yra kasdien gerinami visose pasaulio kertėse; armijos visur didi
amos, gerinamos, o fabriakai dirba dieną ir naktį, kad pristatytų
žtektinai amunicijos ir naujausių ginklų. Per paskutinę pen
tolišką metų valstybių išlaidos už laikymui armijų ketveriopai
pasidaugino ir tai dar galo nematyt.

Niekad pasaulyj da tokio padėjimo nebuvo; niekad pirmiau
oki santikiai nebuvo teip platūs, visasvietiniai. Aiškinti tai
apie vieną kokią šalį neįgalima, nes tai yra apsišiekimai pasaulio
bėgio ir tik tuomi gali būt išaiškinama. Toks pramonės puolimas

didinimas bedarbių skaičiaus ir nepaprastai greitas visų vals
tybių ginklavimos yra tai pasekmės vienos ir tos pačios priežas
ties ir logiška tai susirišę. Pirmasis apsišiekimas parodo grei
tą sudribimą mūsų dabartinio pramonės surėdymo, paremto lenk
tynėmis alginų darbininkų, o antrasis parodo, kad kapitalistai
prapažįsta tą sudribimą ir gėdžia pratest savo gyvenimą nōrs
per trumpą laiką su pagelba savytarpinių karių, kurios yra tik
darbininkų skerdynėmis.

BEDARBIŲ SUSIRINKIMAS MADRIDE, ISPANIJOJ.

Jau ūkai pradeda rinktis aplink kai kurias valstybes ir jų
susirėmimas kaskart aiškiau matomas kaip neišvengtinus. Didžio
ji Britanija ir Vokietija iš visų įiegu ginkluojasi pūimai tik
kėdamos į susirėmimą ir tą tikėjimą paremia tuom, jog nė viena,
nė kita viešpatystė visai nesistengia to užginčyt. Jungtinės Val
stybės ir Japonija beveik tokiam pat padėjime, nors ir gražiai
nuriečia dalyką juodviejų samdyti diplomatai. Balkanų pussa
lyj, tojoj Europos briežiūku dėžėj, mažos tautelės, — siundomos,
be abejonės, didesniųjų tautų, — vėl pradėjo žaist su ugnelė,
kuri kas sekunda gal pagimdyt gaisrą visam pasaulyj. Revoliu
cija smilksta Rusijoje, jos užliepsnojimas grėsia Indijoje. Visur
 greit degantis materijolas, iš kurio karės prasideda, guli pavir
šium, o daugybėje vietų net kibirkštys pradeda lakstyt, iš kurių
tuo gal prasidėti gaisras.

Toks pasaulio stovis apie kokį socialistai nuo daugel
metų kalbėjo, kaip neišvengtiną, yra šiandien įvykęs ir visa sa
vo išžiūra patvirtina mūsų pranašavimą, jog dabartinė išdirbystės
tvarka stoviant kranto prapulties ir tik karės būsai, kruvina ka
rė, teišgelbės ją ligi kuriam laikui.

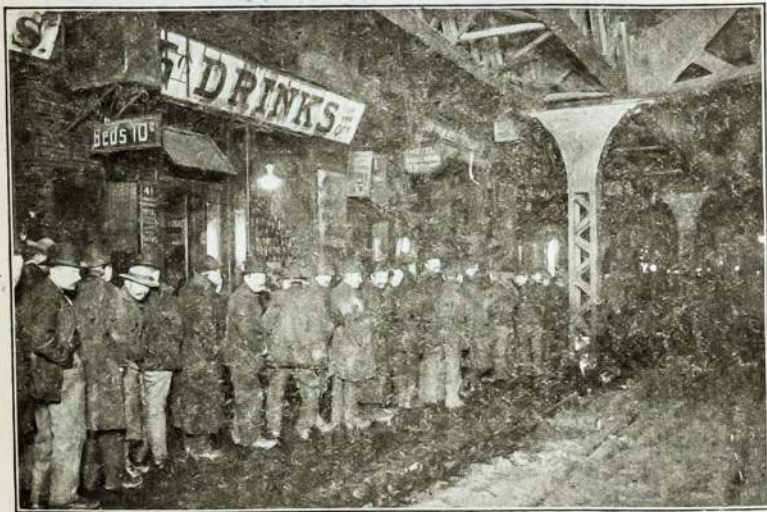
Socialistai, pasiremami istoriškais faktais permatė, jog tai
yra vienintelis kelias, kurinom draugija aplinkybių priversta
turi eit. Neprošali bus čia privedus kelias eilutes iš socialistų
laikraščio «Wiltshire's Magazine» iš liepos mėnesio numerio 1908
metų. Štai jo žodžiai:

«Mes gyvenam kapitalistiškos draugijos mardėjimo laikuose;
mes pagaliau priėjom prie išrokavimo, apie ką visi socialistai ra
šėjai pranašavo ir dabartiniai apsišiekimai patvirtina mus esant
tikrais pranašais. Jei męs, socialistai, norim suprast beviltin
gumo dabartinės pramonės suirutės, kaip męs galim rūgot ant pa
prastai apsišiekusių žmonių už nesupratimą to?

«Socialistai nesibijo pranašaut, jog nieks kits, kaip tik sunki,
kraugeringa karė, kuri atsibus bėgyj ateinančių penkerių metų, gal
išgelbēt tuom laikui kapitalistiškąjį draugijos surėdymą. Jo
kios ekonomiškos svarbos nėra tame, kurios valstybės mušas, už
ką arba kas išlaimės. Svarbiausias dalykas tame, jog karė išaik
vės užtektinai pinigų tam, kad atsirās reikālas vėla leisti vi
siems pramonės ratams sukities, o tas išgelbės pasaulį nuo grumo

jimo nusibankrūtijusių kapitalistų ir bedarbių darbininkų».

Mūsų dabartinė varžybų sistema privedė darbininką prie to, kad jis gali su savo alga, kurią jis gauna už savo darbą, nusipirkti sau ir savo šeimos reikalams tik mažą dalelę visų tų išdirbių, kuriuos jis padaro. Nesuvertotų išdirbių perviršis yra todėl neišvengtinai. Kol kapitalistai randa dar rinkų pardavimui tų išdirbių su pelnu sau, tolei dabartinė sistema (tvarka) gal užsilaikyti. Bet kada rinkos yra perpildytos ir naujų nebesiranda, — nes jų skaitlius, pasauliui nesididinant yra aprubežiuotas, — o augimui išdirbystės galo jokio nematyti, nuolat besigerinant mašinoms, su kurių pagalba ir išdirbiai yra greičiau, negu pirma, atliekami, tai nesant kur dėt išdirbius, fabrikai tur apsisitot ir «blogi laikai» darbininkams yra to viso pasekmė. Mēs, amerikiečiai, drauge su kitais kapitalistiškais kraštais, pergyvenom jau kelias tokias pramonės suirutes (krizius), ir iš tų prityrimų išeina abelna nuomonė, jog mēs ir dabartinę suirutę pergyvėsime ir vėl pradėsime gyvent senąja, alga ir varžynių sistema. Vienok visoki apsiereškimai rodo, jog dabartinė suirutė yra tai paskutinė iš eilės ir podraug panėši į tai, jog su ja baigsis ir surėdymas, kurs daro tokias suirutes neišvengtinomis, o vietoj jo tu rės išgyvent kitokį išdirbystės ir jos vaisių paskirstymo sistema.

«DUONOS EILE» NEW YORKE. MINIA LAUKIA ALMUŽNOS.

Pirmesnės panašios suirutės buvo maž daug vietinės, šioj ar kitoj šalyje. Dabartinė gi siekia teip plačiai, kaip platus pasaulis. Jei apsiereškia vietinių rinkų stoka, tai galima jų kitur jieškot ir suradus ten išdirbių perviršių parduot. Bet kaip dabar matom, tai rinkos visam pasaulyj yra perpildytos gatavais, neparduotais išdirbiais, — tai jau paskutinis perskyrimas pramoniskų suiručių istorijoj baigiamas rašyt. O kad tai yra tiesa, tai liudija šie neužginėjami faktai: visam pasaulyj milijonai bedarbių ir nepaliaujamas perėjimas pramonės iš mažų pramonininkų rankų į trustų globą. Įvykęs tokiam padėjimui, kapitalistai, iš visų įiegy besistengianti užbėgt kelią socializmui, tiktai vieną kelią teturi, o tuom yra karė. Per karė stipresnėji tauta gal paveržti rinkas nuo silpnėsniųjų, vienok ir tas nėra išganingų, nors ir galimū, nes pergalėtoji tauta kreipsis socializmo link. Išdraskyti daiktai, sunaikinti išdirbiai, kas yra neišvengtinai karėse, gal pratuštint sankrovą, šiandien perpildytas išdirbiais, ir tų tuštumų papildymui reiks vėl mašinas paleist, kol vėl neprispildys, — tas, podrang su išmuštais tūkstančiais proletarų ant kovos lauko, sumažis skaičių bedarbių, bet ar ilgam? Tuščios sankrovos, acių dabartinėms mašinoms tuo prisipildys, rinkų vėl nebebus užtektinai, ir tada bedarbių milijonai vėl vaikščios gatvėmis be darbo, be maisto, be

pastogės. Kas tada bus? Vėl karė? Bet ar darbininkų klesa pavelys tajai kapitalistų komedijai testis teip ilgai, ypač, kad ji kaštuoja tūkstančių tūkstančius proletarų gyvasčių? Todėl permaina, pamatinė individualistiškos (kapitalistiškos) sistemos permaina į socialistišką yra neišvengtina.

Viskas, kas tokiai atmainai yra reikalinga yra po ranka: trustai, bedarbės, socializmas ir karės ranga. Kapitalistiškoji «plėvė», — tariant pagal žodžius Marx'o — jau išsitempus iki galutinam savo išlaikomybės laipsniui ir visiems, kas tur akis žiūrėjimui ir protą svarstymui, aišku, jog dienos ekonomiškojo drangi jos surėdymo, kurs per keletą šimtmečių atlošė savo rolę ant pasaulio pagrindų, jau suskaitytos, o tosios senos tvarkos merdėjimos apsiereškia pavidale visavietinės karės, kuri rodos neišvengtina įgyvendinimui kooperatyviško (bendradarbinio) drangi jos surėdymo (socializmo), kurs pagalios įgyvendis su savim ant visados «ramybę ant žemės ir gerą valią žmonėms».

KĄ RAŠO LIETUVIŲ LAIKRAŠČIAI.

Lietuvoj laikraščiai, ypač atgaleiviškiejie, dabar suskato «stabyti» žmones, kad nevažiuotų Amerikon. «Šaltinis» sykį perspėjo: «Atsargiau su Amerika!», o «Viltis» tai dailiausia: vienam numeryje gražiai prašo žmonių: «Meldžiamieje, nevažiuokit Amerikon!» o kitam (15 am) jau šaukia: «Stabdykime, kad nevažiuotų Amerikon!» Tartum jie turi kokią valdžią, kad galėtų sustabdyt. Svarbių iševystės priežasčių jie neišaiškis, nesistengs pagerint padėjimo, nuo kurio daugiausia žmonės bėga, nors kitur ir nesitikėdami geriau rašią. Kaip paprastai — baugina tik, kad išėjus — vargas; tai kunigų taktika — bauginti pekla. «Viltis» redakeija kviečia visų Vilniaus laikraščių bendradarbius pas save aptarti, kaip «sustabdyti», o tuo tarpu įsako kunigams: «tegu nesnaudžia, ir kur-tik galėdami, žmonėms aiškina, kaip pavojinga (!), bent šiuo laiku vykti alkanon šalin». O, vyručiai, pas jus ar s o t i šalis? Apie tai jūs nesirūpinat ir nē nemanot aptarti!

* * *

«Viltis» daug pavojingumų randa. N 15 str. «Pavojingas sumanymas» rašoma, kaip prūsų kompanija sumanius įvestisiauravėžius geležinkelius Lietuvoje, ypač Naumiesčio paviete, Šakių, Lukšių, Višakio Rudos apygardėse, o teipgi ir kitoj pusėj Nemuno — apie Jurbarką, Skirsnemunę ir tt.

Nusitaisęs tikrai patrijotišką natą, J. K. šiaip rašo: «ilgoji tų geležinkelių linija... perpius gryniausias Lietuvos vietas, tos vietos yra šių dienų mūsų rašto kalbos lopšys», — kur dainos su senoviškoms gaidoms girdėt, kur jas Juškevičiai užrašinėjo kur «išpuošti krantai» ir tt.; «kame laukia stropaus mokslininko rankos ne viena mūsų tautos brangenybė». Kad iš to galėtų pakilt kultūriškas ir ekonomiškąs tos gražiosios bet nesumanios Lietuvos padėjimas, tai menkniekis: tegul velyk lieka viskas «po senovei», bile tik svetintaučiai nepajudis lietuvių iš po akėčių...

* * *

«Liet.» N 10 d ras Graičūnas vėl atsiliepia, kodėl jam neparodo, kiek Amer. lietuviai suaukavo revoliucijos reikalams. Tai atsakymas moksleiviui P. G. kurs užginėjo d a k t a r u i, skelbiam, kad tų aukų L.S.D.P. gavus net apie 60 tūkstančių rub. P. G. sako, kad gauta apie 19,282 rub. išviso. Jis dėlei tų melagiškų skelbimų išsitarė, kad tai esą lyg «melagių trustas» susitvėres ir meluoja. Dr. A. L. Graičūnas sako: «Laukiui, nē man joks pavojus negresia dėl pavadinimo mūsų melagiais». Na ir dėlto jie meluoja. Dr. G. suskaitliuoja «aukas» jau ne tik iš Amerikos, bet

(Paveikslai paskolinti iš «Wilshire's Magazine» New York - Red.).

net iš kažin ku
plėšus, paimta
E. Valis atsaky
L.S.D.P. niek
ri ir tame plėši
pavienių ypat
sidengdavo L.S
apielinkėje) išp
pirmiaus prigul
s metų išmesti
C. E. Valis
ma labiau tikė
melą pavojaus
judis net dvi d
inteligentai...

«Pirmyn» nu
dami sustojimo
regijamo pagimė
vybės palaikymt
ma i y r a v a i
brieža originale
merio, pradžioje
tus, nėra toks gi
illeidžiamų lietu
sta 1,233 dol. ir
kada atsilygint st

Pabaigoje
policija suėmė a
man. Vienus iš
uų turtų, kitus
tame. Juos net
neš nusprendimą

Nevienam
o ne pirmiau. I
vęs prieš tai iš A
jūs budamas Am
tie vyrukai 05 m
tat juos ir suėmė

Panašus ats
Marijampolė
nų okininką sui
tuomet namie.

gus, kur parėjes
ukininko sunus r
prakalbas, «bunte
girdėjes Ameriko

Tuo policijo
kilo ant kojų šni
rad) netik daugia
gus».

Na ir prasid
kim galima sprę

arė? Bet ar darbininkų...
i tėtis teip ilgai, ypač...
proletarų gyvasių? Todėl...
(kapitalistiškos) sistemoje...
na.

yra reikalinga yra po...
arės ranga. Kapitalistinė...
rx'o — jau išsitempus...
i ir visiems, kas tur...
og dienos ekonomiškojo...
imtmečių atlošė savo...
o tosios senos tvarkos...
tinės karės, kuri rodo...
ško (bendradarbinio)...
dišs igyvendįs su savim...
iā žmonėms.

LIJ LAIKRAŠČIAI.

atgaleiviškiejie, dabar...
Amerikon. «Saltinis»...
«Viltis» tai dailiausias...
feldžiamieje, nevažiuoti...
a: «Stabdykime, kad...
iā valdžią, kad galėtų...
i jie neišaiškįs, nesist...
šia žmonės bėga, nors...
prastai — baugina tik...
— bauginti pekla. «Viltis»...
aščių bendradarbius...
pu įsako kunigams: «...
oms aiškina, kaip...
ulkanon šalin». O, v...
nesirūpinat ir nē neman...

*
N 15 str. «Pavoju...
ija sumanius įvesti...
Naumiesčio paviete...
teipgi ir kitoj pusėj...
t.

b, J. K. šiaip rabe...
iausias Lietuvos viet...
os lopšys, — kur d...
s Juškevičiai užraš...
stropaus mokslinink...
. Kad iš to galėtų...
os bet nesumanios L...
lieka viskas «po sm...
i iš po akėčių...
*

siliepia, kodėl jam...
evoliucijos reikalav...
čio d a k t a r u i, d...
apie 60 tūkstančių r...
so. Jis dėlei tų mel...
gių trustas» susitv...
ukiui, nē man joki...
agiais». Na ir dėl...
ne tik iš Amerikos

Magazine» New York

net iš kažin kur, ko jis negal nē patirt: girdi Kupišchio krasą išplėšus, paimta 12,000 rub., tai ir išėina 57,846 rub.! «L.» N 11 C. E. Valis atsakydamas tiems, kuriems melas pavojaus neatneša, rašo: «L.S.D.P. nieko bendro su tuo (Kupiškio krasos) išplėsimu neturi ir tame plėšime nedalyvavo. Kiek man žinoma, monopolijų ar pavienių ypatų plėšimai buvo aliekami chuliganų, kurie tik prisidengdavo L.S.D.P. vardu. Kupišchio krasą, monopolį (o teipgi apeliunkėje) išplėšė nieko bendro su L.S.D.P. neturintieji. Jie pirmiaus prigulėjo prie vietinės kuopos, bet jau buvo daugtū pusmetų išmesti už chuliganiškus darbus».

C. E. Valis rodo iš to krašto neseniai atvykęs, dėlto juo galima labiau tikėt, negu tais, kur patys prisipažįsta, kad jiems už melą pavojaus nebūsią, dėlto mat ir gali meluoti, nors tuomi apjuodįs net dvi dideles organizacijas: L.S.D.P. ir L.S.S.A. Tai — inteligentai...

* * *

«Pirmyn» nuo N 6 š.m. paliovė gyvavęs. Išleistojai, nurodydami sustojimo priežastis, sako: «Sumanytojas nežinodamas kiek rongiamo pagimdyti gyvumo kūnas suvartos maisto medegos jo gyvybės palaikymui... nusikreipė į šalį ir nematė, kad tik veiksmai yra vaisiai, o žodžiai tik tiktai lapai». (Pa briežta originale). Buvę ketinta paliant leidus jau nuo 3 iojo numerio, pradžioje, bet vienas leidėjas pataręs da laikytis nors metus, nēsa toks greitas sustojimas «nemaloniai atsiliepia ir ant kitų išleidžiamų lietuviškų laikraščių». Įplaukė išviso 130 dol., o išleista 1,233 dol. ir 27c. Taigi nepriteklius labai didelis. Išleistojai žada atsilygint su skaitytojais.

IŠ LIETUYOS

Atsargiau, Vyrūčiai!

Pabaigoje pereitų metų Vainodės dvare, Kūrsio gub., policija suėmė apie 30 jaunų vyrų ir nuvezė Rygos kalėjimā. Vienus iš jų kaltina deginimuose ir plėšimuose baronų turtų, kitus užmušinėjimuos valdžios tarnų, trečius ir kitame. Juos neužilgo teis karo lauko teismas. Kokį jis išneš nusprendimą, žinoma kiekvienam.

Nevienam pasirodys keistu, kodėl juos tik dabar suėmė, o ne pirmiau. Dalykas tame. Kazinkoks žmogus parvažiavęs prieš tai iš Amerikos į Vainodę. Pranešė policijai, kad jis budamas Amerikoje girdėjęs nuo daugelio ypatų, kad visi tie vyrukai 05 metuose pildę augščiau minėtus dalykus. Užtat juos ir suėmė.

Panašus atsitikimas turėjo vietą ir Suvalkijoje.

Marijampolės paviete apie Igliauką atsidangino pas vieną ukininką suimt jo sunaus. Bet, laimė, ano nebuvo tuomet namie. Pasirodė, kad ir čia kaltas vienas žmogus, kur parėjęs iš Amerikos pradėjo visiems tauzyti, kad to ukininko sunus revoliucijos metu plėšęs monopolius, sąkęs prakalbas, «buntavojęs» dvaro darbininkus. Teip, sako, jis girdėjęs Amerikoje nuo savo «sėbrų».

Tuo policijos atsidanginimu dalykas neužsibaigė. Pakilo ant kojų šnipai ir pradėjo vuostyti apie ano darbus. Atrodė netik daugiau jo «kalčių», bet ir susekė kelis jo «draugus».

Na ir prasidėjo kratos, tyrinėjimas! Iš tų dviejų atsitikimų galima spręst, kad draugai pasislėpę Amerikoje nuo

Rusų policijos nagų kiekvienam pasakoja apie savo darbus Lietuvoje revoliucijos metu.

Ar negeriau būtų tylėti? Juk jūs girdamiesi savo darbais nē sau, nē kitiems nē dėkos, nē garbės nesuteiksit, o tik suteiksit policijai tokių žinių, kokių ji dar nežinojo.

M. Šcendras.

SKAITLINIŲ LAUKAS.

(Statistika)

Kiek Rusijai iė savo karė su Japonija?

Vokiškam laikraščiui «Vorwärts» (Pirmyn), teinamiam New Yorke, N 48 — 08 patalpina, kaip su Japonija Rusijai atsiejo: 1904 metais — 976 mil. 800 tūkst. rublių; 1905 metais — 987 mil. 400 tūkst. rublių.

Karės likvidacija atsiejo.

1906 metais — 167 mil. 400 tūkst. rub.
1907 metais — 127 mil. 300 tūkst. rub.
1908 metais — 66 mil. 300 tūkst. rub.

Išviso — 2 milijardai 322 milijonai 400 tūkst. rub.

Lietuvis.

Kiek kada ateivių atplaukė į Ameriką?

Daugiausia ateivių pradėjo ateti Jungtinių Valstybes po civiliškosios karės (karė tarp šiaurinių ir pietinių valstybių, dėl baudžios panaikinimo 1865 m.). Nuo 1865 metų, paskutinių karės metų, iki šiol atvykė išviso 20 mil. ateivių.

1789 metais Jungt. Valstybėse buvo išviso 4 mil. gyventojų, vietinių ir ateivių. Nuo tų metų iki 1820 m. aprokuojama, kad ateivių atvykė išviso apie 250 tūkstančių. Nuo 1820 metų, kada pradėta vest tikrą ateivystės sąskaitą, iki 1860 m. t.y. iki civiliškajai karėi prasidedant, atvyko ne kas daugiau per 5 mil. ateivių. Žiūrint, kuriais metais daugiausia atvykė ateivių, raudėm, kad prieš civiliškąją karę 1857 metai geriausiai užderėjo ateiviams, nēs atvyko 427,833 ypatos; o po karės iki šiam laikui daugiausia atvyko 1907 m., nes net 1 mil. 235,349. (Tais metais labai daug atvyko iš Rusijos, bėgo nuo valdžios reakcijos).

KRASOS DEŽUTE.

M. Šcendras. Ne, nēra iš jūsų krašto rašinėjančiųjų. Rasykit! Laikraštis jums siunčiamas.

60 kuopos sekretoriui Michelsonui. Kadangi tą pat pranešt sąjungos sekretoriui, tai bus pranešta ofėjaliaiškai; du sykiu tą patį talpint nereikia. Kas bus naujo, tai praūskit kad ir tiesiog per «Kovą».

L. Gerušė. «Ko gi jie nori» — tai Mačio eilės (verstos ir lenkiškos), o jūs sakote: «mano»... Dėl tos priežasties negalime naudėtis nē kitais jūsų raštais. Eilės ir straipsnis «Trijatis, ką valdė svieta tamsiose gadynėse» nepalilps; pagalios tas straipsnis ir šiaip nētinka.

KLAIDU ATITAIKYMAS.
Pepitam «Kovos» numeryje po paveikslėliu padėta «Kalba Victor G. Garpe's o n», turi būti G r a y s o n.

PRAŠYMAS

Jungtinių Valstybių Senatą.

Kaip žinoma, Purenas da nepaleistas iš kalėjimo. Rusijos valdžiai patinka kauda Amerikos teisėjai; jie remiasi Jungtinių Valstybių sutarėia su Rusija, padaryta 1893 m., kad tų dviejų šalių valdžios viena kitai išduotų jų pabėgėlius-piktadarius. Poli-

tikiškųjų prasikaltėlių (revoliucionierių) nėra sutarta išdavinėti ir Amerikos tradicijos arba papročiai, išgyvenę nuo revoliucijos laikų, neleidžia jai tą daryt. Bet kadangi ta sutartis neaiški ir pagal ją teisėjai neva negal atskirti politikiškuosius nuo kriminalistų (blogdarių), tai susitvėrus iš visokių pirmievių ir socialistų draugija vardu «Politikiškųjų Pabėgėlių Apgynėjų Lyga» ir «Purėno Apginėjų Taryba» stengiasi, kad ta Amerikos ir Rusijos sutartis būtų panaikinta. Purėno Tarybos išleistą prašymą arba peticiją į Jung. Valst. senatą žemiau talpinam anglų kalba. Po ta peticija vėl reik teip rinkti parašus, kaip pereiną rudenį: galima ją perrašyt ant popieros arba iškirpt iš laikraščio ir pridurus popierą pasirašyt pačiam ir duot kitiems pasirašyt. Surinkus kiek galint parašų, reikia siųst šiuo adresu: Pouren Defence Conference, 99 Nassau St., Room 719, New York, N. Y. Turi būt parašyta pilnas adresas; reik imti platesnę popierą, tai išsitemks vienoj eilutėj. Reikia darbuotis dėl laisvės visų! Darbuotis nevilkinant!

PETITION

TO ABROGATE THE RUSSIAN EXTRADITION TREATY.

To the Senate of the United States:

The proceedings under the Extradition Treaty with Russia against Christian Rudowitz and Jan Janoff Pouren have amply demonstrated that this treaty endangers, if it does not entirely destroy, the safety of political refugees from the Czar's dominions.

Both these cases have revealed an embarrassing conflict of two standards of justice: Russian and American.

Contrary to the theory and practice of American jurisprudence, the accused were, in fact, compelled to furnish proof of their innocence.

Under the extradition law, no provision is made for bail; in consequence, Jan Janoff Pouren has been imprisoned for more than a year, pending the decision of his case.

In extradition cases the issue of fact is not submitted to the verdict of a jury. It is decided by an inferior federal official, sometimes a lay magistrate, who may not even be learned the law.

Russia may base her demands upon documentary proof obtained in a preliminary examination, in which all safeguards of the rights of the accused are absent. The documentary proof submitted by the Russian government need not under the Russian laws be sworn to; such evidence would be incompetent in any criminal proceedings originating in our own territory.

The defence, on the other hand, must rely upon witnesses, who are compelled on cross examination to answer questions that cannot honorably be answered; because to do so would mean to betray their comrades who are still within the reach of the Czar's police.

Thus the time honored right of political asylum is reduced to a mockery.

In view of the foregoing, the undersigned petition the United States Senate to cause due notice of termination of the Convention for the extradition of criminals, made in 1893, to be given to the Imperial Government of Russia.

NAME (Pravardė)	STREET NO. (Gatvė ir N.)	CITY (Miestas)	STATE (valst.)
.....	.....	.....	.....
.....	.....	.....	.....
.....	.....	.....	.....
.....	.....	.....	.....

«Kovai» atsiųsti rankraščiai.

J. M. Kudlauskas — Tafto Gerovė; A. Antonovo — Socialist Party ir Socialist Labor Party, Liogiškas žvilgis į darbininkų pasišventimą aukauti savo gyvastį kovoj su kapitalu, Už moterų teises; 83-čios kuopos sekretorius — Gana! (eilės); Iq. Levano — Pavasaris (eilės); V. Liutkaus — Nutilkit audros (eilės).

Iš Europos: J. Adomavičiaus — Išvirščios pažiūros; K. S. — Nepaprasta byla, Stanislovo Brzozowskio byla.

Korespondencijos.

Rašyti reikia visados tik juodu rašalu ir tik ant vienos pusės popieros, neperšviečiamos; viršuje palikti bent dvi eilutes neužrašytas.

Žinios turi būt teisingos, paduotos teip, kaip atsitiko, be ilgų privadžiojimų ir pamokinimų. Žinios iš darbininkų gyvenimo visados bus patalpinios.

Herrin, Ill. Kovo 7 d. L.S.S. 21 kuopa parengė prakalbas. Žmonių susirinko nemažas būrelis. Kalbėjo Vincas Pukas iš Chicagos — apie T.M.D. ir jos užduotis, apie S.L.A., o daugiausia apie V. Kudirką. Užmanius, surinkta \$6.27 aukų, pusė Kudirkos raštam išleisti, o tita pusė knygai «Moteris ir Socializmas. Toliaus kalbėjo K. Eidisimas apie socializmą, ragino rašytis į vietinę kuopą ir t. t.

Darbai pas mus sumažėję. Kitokių darbų beveik nėra, kaip tik anglų kasyklos. Kai kurie šaptai tai visai sustojo, kitur da dirba 4 dienas per savaitę.

Karčiamų arba saliuonų pas mus nėra — tik yra teip vadinamos spykyzės (smuklės), kur žmonės praleidžia centus teip, kaip ir saliuuose. Beto ir klubą su gėrymais lietuviai įsisteigė. Tenai kovo 6 d. jau įvyko gerokos peštynės.

K. N.

Collinsville, Ill. Pernai susitvėrus teatrališka kuopa užmanė lošti teatrą «Ponas ir Mužikai». Aktoriai mokinosi labai ilgai ir sunkų vargą nešdami, atliko savo darbą — nu-lošė 6 d. vasario. Atliko labai puikiai. Nė vienas nesigailėjo atėję pažiūrėt teatro.

F. J.

Kensington, Ill. Yra čia S.L.A. kuopelė, kuri įsteigė knygynėlį žmonių apšvietai, bet niekas juo nesinaudoja. Pakalbink ką nors, parodyk naudingumą knygų, tai tuo pasi-saugok, kad negautum mėlynas akis... Žmonės, kad ir tamsūs, bet nebut teip baurūs, kad jų nesukurstyty teip jų dvasiškieji vadovai. Paprastai tokie tamsuoliai teip sako: cicilikai nor viską nuo mūsų atimt. Cicilitus reikia mušt, kaip šunis; kad cicilistą sumušti, tai apturėsi 7 griekų atleidimą. Mat, kokia biauiri tamsybė čia viešpatauja!

Juozas Čapas.

Brockton, Mass. Vas. 13 d. L.S.S.A. 17-ta kuopa parengė prakalbas ir balių. Kalbėjo Mikelsonas — apie dabartinę Amerikos politiką ir kokia bus ateityje, ir kun. Micekvičia iš Providence — apie parapijų reikalus, kad lietuviai neduotų savo bažnyčių airių vyskupams. Dekliamavo Stan-

knėiai ir Urbo
kos raštams ir

Minersvil
poj kai kurie s
nkarinę moky
sur nuo vargd
lyklą, daugeli
suang, troško
angliškai kalbė
tojas apkė, jeigu
atidaryta vak. r
dė smagesnių v
kyklą. Vargas
ta 5 val. ryte ir
val. kaip tik spe
ir 7-ta val. — l
Teip ir apleidži
no 12 d. jau bu
norinti mokintis
to valdžia šių m
mokinia. Mok
(anglas) užprašė
pus jį. Netik v
mokyklą; nes vis
Anglių kasyklos
vuitę; žmonės lab
gyvenimo, o ypač

KANKI

Man teko m
baisų reginiai, k

Jau nuožmu
savo sunkių leten.

teip ir Rygoje bu
lieka nekaltas žm.

Tą puikų va

Mintaunos policijo

reikalusėjau nam

mačiau atjojant tr

dėjos juokas ir s

muša.

Du kazokai j

uain atsilikęs ant

liea. Tarpe jų jū

minkai paimti iš k

bai apdulkęje ir re

ekonomis. Vien

ir su šautuvo tųge

kiekrieni savo au

ankraščiui.

5; A. Antonovo —
giškas žvilgis į dant
voj su kapitalu, U
ana! (eilės); Iq. L
ilkit audros (eilės),
iviršėios pažūros;
kio byla.

encijos

u ir tik ant vienos
ent dvi eilutes neu
teip, kaip atsitiko,
arbininkų gyvenimo

21 kuopa parengė
burelis. Kalbėjo
, ir jos užduotis
ą. Užmanius, sm
leisti, o tita pusė
lbejo K. Eidisima
ropą ir t. t.

okių darbų beveik
šaptai tai visai su

nėra — tik yra te
onės praleidžia es
ą su gėrymais lie
žerokos peštynė.

us teatrališka ka
Aktorai moki
iko savo darbą —

Nė vienas neap

F. J.

cuopelė, kuri jo
juo nesinaudoja

knygų, tai tuo
Žmonės, kad ir

kurstyti taip jų
amsuoliai taip
icilitus reikia m

rėsi 7 griekų at
ipatauja!

Juozas Čapa
A. 17-ta kuopa
elonas — apie
eityje, ir kun.
ikalus, kad liet

Deklamavo S

kučiai ir Urbonaitė. Iš pelno kuopa paskyrė 5 dol. Kudirkos raštams ir nusiuntė T.M.D. kasieriui Povilaikai.

M. Dailidė.

Alex A. Vainorius.

Minersville, Pa. Pereitą rudenį lietuvių socialistų kuopoj kai kurie supraslesni vaikinai išgavo iš miesto valdžios vakarinę mokyklą. Daug truso padėta kolei išgauta, nes visur nuo vargdienių darbininkų slepia mokslą. Atidarius mokyklą, daugelis pradėjo lankytis, kaip jauni vaikinai, teip ir suaugę, troško nors kiek pramokti rašyt, skaityt, o labiausia angliškai kalbėt. Iš to buvo linksmi ir mokytojai. Mokytojas sakė, jeigu šią žiemą išlaikysime, tai bus ir ant visados atidaryta vak. mokykla, kaip ir kituose miestuose; ir vis meldė smagesnių vaikinių, kad kalbintų kodaugiausia eiti į mokyklą. Vargas tam biednam darbininkui: reikia anksti keltis 5 val. ryte ir važiuoti į darbą, o vakare parvažiuvus 6-tą val. kaip tik spėja apsipraust, kiek užvalgyt vakarienės, jau ir 7-ta val. — labai norėtų nueiti į mokyklą, bet nuilsęs. Teip ir apleidžia savo mokslą — brangiausią turtą. Vasario 12 d. jau buvo tiktai 7 studentai iš 76. Visi nuliudo, norinti mokintis, išgirdę profesoriaus žodį: «Jau uždaro miesto valdžia šią mokyklą»... Nenor mokėti dėl 7 norinčių mokintis. Mokykla tapo uždaryta vasario 15 d. Mokytojas (anglas) užprašė norinčius mokytis pas save; lankosi vakarais pas jį. Netik vienu tėvų kaltė, kad savo vaikų, nešiuočia į mokyklą; nes visa tauta pasinėrus tamsybėj ir nekyla iš jos. Anglių kasyklos pradėjo dirbti; dirba tik po 3 dienas per savaitę; žmonės labai nuliudę, kad negali padaryti lemto pragyvenimo, o ypač prieš streikus.

Studentas.

KANKINTOJAI IR JU AUKOS

PARASE

K. ROMAŠAUCKAS

Man teko matyti Rygoje 1906 metais sausio 20 d. du baisūs reginiai, kurių aš ir šiandieną negaliu užmiršti.

Jau nuožmus despotizmas Baltijos krašte buvo uždejęs savo sunkią leteną ant iškovotų žmonių teisių; kaip visur, teip ir Rygoje buvo užgesęs laisvės spindulys ir pradėjęs vėla lietus nekaltas žmonių kraujas.

Tą puikų vakarą man teko buti su savo reikalais 2-me Mintajos policijos nuovade. Apie 7 val. vakaro, aš atlikęs reikalus ėjau namo; kaip tik išėjau iš policijos nuovado, pamaciau atjojant tris kazokus su plikais kardais rankose; girdėjos juokas ir stuksėjimas, kas su kuolu į žemę — rados muša.

Du kazokai joja pirma, o vienas kokiais keturiais žingsniais atsilikęs ant vieno arklio sėdėjo, o antrą vedė prie šalies. Tarpe jųjų ėjo trys jauni vyrai. Matytis buvo darbininkai paimti iš kokios nors dirbtuvės, nes jų veidai buvo labai apdulkėję ir rankose nešės raudonus ryšelius su valgio liekanomis. Vienas beširdis kazokas it žvėris ėjo pėsčias ir su šautuvo tvėgaliu iš visų savo jiegų atsibėgėdamas badė kiekvienai savo aukai į nugarą. Kankinys nuo kožno tokio

durimo sukniumba ir sunkiai suvaitoja. Paskui, pakol auka parpuolusi atsikel, budelis spardo kojomis į užpakalį ir tyčiodamasis juokias.

Aš stovėjau šalygatvyje ir žiurėjau, ir bežiurintoj tas baisias kankynes, teip užsidedę mano gyslose kerštingas kraujas, kad aš pats negaliu čion to išaiškinti... Akims belydėdamas tą reginį sugnaibiau sau ranką, bekeršydamas budeliams...

Potam kaip jau pranyko visas tas reginys iš mano akių ir tebestovint atsilėido mano gyslose kraujas, pamislėjau sau: gal kartais yra kokie galyvazudžiai, plėšikai, kokių tame laike daug buvo privisę eisiai policijos nuovada, gal sužinosiu, kas tie yra per kankiniai. Pirma nuovado kambaryj kazinink apstojes burelis žmonių kertej žiuri. Prilindau ir, pamaciau tą patį, ką ir anč gatvės: tie trys vyrai buvo sugrusti, kampą, vienas susiritęs sėdėjo (gal jau nebegalėjo nustovėt), sunkiai suzeistas; ant grindų matytis daug kraujo pritekėjus ir auka tankiai sunkiai vaitėjo. O antri du dar stovėjo stati ir vienas žvėriškas kazokas, kaip pasiutęs šuva, pristojęs draskė savo aukas. Muša su kumščiais į veidus su nykščiais bado į pasmakrius ir su kojomis spardo, kur tik papuola, o aukos prie kožno palytėjimo tik suvaitoja... iš jų akių ašaros ritos.

Kiti trys kazokai nedarė, srovėjo biskį toliau pasirėmę ant šautuvų ir žiurėjo į savo žvėrišką draugą.

Vienas kazokas, turįs apie penkiasdešimt metų, žilas, bežiurėdamas neteko kantrybės ir pripuolęs prie to žvėries, paėmė už pečių, nutraukė į šalį koliodamas ir nebeleido daugiau priėiti.

Už poros minučių ėjo trys gorodaviejei (miestargiai), visi trys buvo lietuviai. Jie, paklūsus kazokas, kas tie yra. Kazokas pasakė: «Arestuoti»... Tuo visi trys pasveikino po kartą plaštakomis į veidus tuodu tu stovinčius, o gulinčiamjam į kojas kartą, kitą spyrė, paskui pasityčioję, pasijuokę, du išėjo laukan, o vienas pasirodė esąs toks pats kaip ir tas beširdis kazokas. Jis pasiėmė šėpos raktelį ir juokdamasis pasakė:

— Aš esu barzdaskutys ir matai, kad jums labai ilgi plaukai. Tėkių plaukų geri žmonės nenešioja, tokius plaukus tik nešioja socialistai, tai aš jums dabar nukirpsiu...

Teip pasakęs, pradėjo kankinti vieną auką: priėjo arti ir durė su nykščiu į pasmakrį, sakydamas:

— Nesnausk, duok plaukus nukirpsiu!

Porto paėmė plaukus, užvyniojo ant raktelio ir traukia abiem rankom, o su keliu atrėmęs į pilvą turi, kad traukiant auka neparpuitų... Teip darė gal penkis minutes, nupėsė plikai gerą smotelį galvos. O auka, teip draskant, vaitėjo.

Žmonės, katrie ten buvo atėję su savais reikalais, tai išsydę vieną asgromis apsilieję ir keršto perimti išbėgo laukan; keršydami, o tris moterėlės, katros matė teip kankinant, verkė žiurėdamas ir sakė:

— Dievė, Dievė, ar tu nematai kas čion daros!... O buvo ir tokių, katrie kartu su budeliais juokės ir patarė jam.

(Pabaiga bus).

Prakalbos ir Prelekcijos.

Pranešams drangams ir draugėms St. Louis'o ir jo apielinkes, kad parengiam susirinkimą su prakalbomis, skaitymais ir deklamacijomis, nedėlioje, kovo 28 d. (March), 1909, 2 val. po piet, svetainėje Harugari Hall, piet-rytinis kampas N. 10th ir Carr gatvių, St. Louis, Mo. Visus širdingai užprašo
Prak. Ren. Komitetas.

Brooklyniečių ir jo Apielinkės Atydai!

L.S.S. 19-ta kuopa surengė eiles prelekcijų: politiškos ekonomijos istorija, skaitym draugas V. K. Račkauskas; atsilbus subatoms 27 d. kovo ir kitoms subatoms, įžanga uždyka; užkvičiame visus. Viso labo velyjantis Komitetas.

Montrealio Aukautojų Vardai

J. Semenai, K. Buras, J. Tilenis po 50c Velikaitis 30c, M. Mašnickas, V. Mašnickiene, J. Valiūnas, J. Mantrimas, V. Dormavičius, S. Kvetkauskas, J. Rudokas J. Dunbrackas, J. Šaltis, J. Valiūnas, P. Vareika, P. Demskis, K. Vilimas, J. Petrutis, K. Maiga, J. Skrinška, P. Gričius, J. Rimša, K. Napoviciki, A. Punputis, A. Gulieki, J. Dzigaitis, J. Ploplis V. Barnatovičius, K. Juskevičius, F. Besosparis, V. Stenulis, J. Stanaitis, V. Vaškėlis, J. Maksvitis, J. Karpavičius, K. Stasaitis, D. Pojerckas, D. Jennša, J. Krakauskas, J. Kubilius, K. Zilincas, J. Aleksandravičius, K. Rimkevičius, V. Maksvitis, V. Steponavičius, J. Barzdaitis, J. Guzas — 25c

Aukos Rev. Reikalams

Shirley, Mass. per M. Kazlauską \$11.30.

Moks. Pask. Rateliui.

P. Mikolainis, New Yorke (aukavo) \$1.00
J. Grinins, Brooklyne, pelnas knygtes "Rusijos caras" \$3.80
RRK Išdininkas J. O. Sirvydas.

Atsišaukiu į visas Redakcijas, kurios turi knygtę dėl teatro po vardu "Pirmutinis Varytojas Degtinės arba Šnapso", tegul duos man žinią, nes mes norim lošt tą dramą. Mano adresas toks:

Mr. Julius Schades, 92 Warwick St., Newark, N. J.

Administratoriaus Pranešimai.

Šią sanvaitę surinkau ir suskaičiau «Žarijos» num., kuriais buvo kertė iš senovės užversta. Viso «Žarijų» yra 4263. Nekurios kuopos prisiuntė po 65c pagal drg. Strazdo patarimą, bet kaip matysite ši skaitliaus, 100 ekz. už 65c negalima siųst, nes surinktume vos \$27.50, o skola augščiau siekia. Dar tiesa yra daugel kuopų ir draugų skolingų, bet daugumas įskalbiniėja, būk išdalinę dykai... Aš pasiunčiau ir ant toliau siųsiu «Žarijų» reikalaujantiems po 2c už ekz. Jų dar daug yra, draugai platinkit!

Dar guli neatrinktų daugybė «Skardų» ir «Naujosios Gadyinės», kiek ekz., negaliu pasakyt, gal 2000 suvirš. Juos teipgi galima gaut po 2c ekz.

Perrenkant «Žarijas» radau užverstų 12763 egz senų «Kovų» 1905, 1906, 1907 ir 1908. Jei kuopos norėt platint 100 ekz. už 50 c. Minėtų «Kovų» į kompletus negalima surinkt, — daugel numeru truksta.

«Žarijų» yra keli kompletai po 25 iki 39 ekz. Daugelis truksta iš tarpo, mat konfiskuoti ar išduoti Pareikalaukit, po 2c ekz.

But laikas draugams ir už knygas atsisteist; mes turim užmokėt, o kuopos nesiskubina su mumis atsilygint, o LSS. finansai šiokiame krizio laike negeriausiai stovi. Draugai, mėginkit atsilygint kaip nors.

\$15.00 Gvarantuotas Auksinis (Gold Plated) Laikrodėlis DOVANAI

Tik per šį mėnesį, ne vėliau, mes išdalysime visai dovanai 5000 tų gražių laikrodėlių su geriausiais gvarantuotais viduriais; laikrodėlis išsodintas puikiais akmenukais, ir kiekvienas pirkdamas toki kriautuvį užmokėtu mažiau 15.00. Dabar kiekvienas gal gaut šį laikrodėlį visai dykai. Visą ką mes nuo jūs reikalaujam už tą dovaną, yra, kad jūs rekomenduotumėt, parodytumėt ir paskleistumėt tarp savo draugų mūsų geriausi IMPORTUOTA TABAKA. Mes pardavinėjame geriausi tabaką už žemiausę prekę.

Jei nori gaut tą laikrodėlį visai dykai, pasitęsk mums \$3.00, o mes išsiųsime tau visokio tabako popierosams arba pypkiai, kaip-pats norėsi, vertes už \$7.00, kuri jūs galėsit parduoti po pakeli savo draugam. Tas tabakas yra vertas 10.00, vienok mes uždraudžiam parduoti brangiau, nes mes norim parodyti visuomenei pigumą mūsų tavoro ir jo aukštą vertę, kvapą ir gardumą importuoto tabako, kuri mes pardavinėjame. Su tabaku mes prisitęsime ir tą puikų laikrodėlį, bet jūs turit prizadėt, kad tą tabaką parduosite, o nepasilaukysite sau, nes mes norim, kad žmonės pažint jo vertę, o ne viens gavęs surukintų.

Kaip mes gausime nuo jūs likusius \$4.00, mes prisitęsime jums deviskėlę vertės \$5.00. Niekad nebus tokia progą pirtk toki tabaką už teip žemą prekę ir dar podraug toki puikų laikrodėlį, kuri gauni visai dykai, o kuris yra dusyk tiek vertas kiek už tabaką užmokėsi, ir tai tik vien už tą, kad paskleisi mūsų tavorą tarpe savo draugų ir pagarsinsi mus.

Jei mus tavoras ar laikrodėlis nepatiktų, mes sugrąžinsime pinigus. Nelaukdamas gauk laikrodėli visai dykai! Čia skaitytojai neturi turet jokios abejones, už mažą trisus, desimteriopai bus tau atlyginta.

Viską adresuok

Adria Tobacco Co.

25 East 14-th Street, Dep. 41

New York City, N. Y.

ATKREIPKIT ATYDĄ

ir pirkit visus trunkus geriausioje vynu sankrovoje. Mes turime daugybę užsienio ir vietinio gerimu.

Degtinė { kvorta nuo 50 centų iki vienam dol. 50 cen
California Brandy { kvorta 65 centai iki 2-jų dol
California Vynas nuo 30 centu iki 1 doleriui 55 c.
ARAKAS [Rum] nuo 75 centu iki dvieju doleriu.

Veselioms perkant, duodam pigiau. Pirkėjams duodame gražias dovanas. Kalbam li-tuvius, lenk, ruskai ir kitaip.

Pirkejas atsinešes arba atsiuntes šita iškarpa, gaus 10 per cent pigiau. Labai paranku. Visi juos rinkit.

B. Z. JESSAR.

1748 Orthodox St. Frankford Philadelphia, Pa.

JOSEPH W. WESOLOWSKI
4421 E. Thomson st., Phila., Pa.

Religiškos knygos, škapiterial, abrozal rėmuose, visokios rusies kryžiai, rašymai popiera, krapijos, svet. tėvų paveikslai ir t. t.

Reikalingas ZECERIS

Mokantis gerai spaustuvės darbą tegul atsišaukia greit „Kovos“ administracijon.

Biblijografija.

(Nauji spauzdiniai, atsiųsti paminėjimui).

Valstybė ir socializmas. Pagal Gabriel Devile parašė A. B. Išleido Lietuvių Socialistų Sąjunga. Spauda «Kovos», Philadelphia, Pa., 1909 m., 31 pusl. Kaina 10c.

Vergo Sapnas ir Peckurys. Parašė P. G. ir Hebe. «Darb. Vilties» spauda ir turtu, 1909 m. 15 pusl. Kaina 5c.

Maldaknygė paslaptis ir Išdavingas plaktukas. Sulietuvino Vladas Lazdynas. «Darb. Vilties» spauda ir turtas, 1908 m., 46 pusl. Kaina 15c.

Vincas Kudirka. Trumpa peržvalgo jo gyvenimo ir veikimo. «Darb. Vilties» spauda ir turtas, Shenandoah, Pa. 1909 m. 22 pusl. Kaina 10c.

Kaip Motiejus po peklų keliavo. Vynas. Iš Lenk. vertė Pr. Siūlelis. «Darb. Vilties» spauda ir turtas. 1908 m. 22 puslap. Kaina 10c.

„KOVOS“

Administracijoj

randasi šios naujos knygos:

- Baltramiejaug naktis 75c.
- Kriksčionybė ir Socializm. 15
- Vienas respublikos karalių 10
- Moteris prieš teisybės ir logikos teismą. 10
- Ko mus mokina žvaigždės 10
- Graudus Verksmai (juokinga) 10
- Amerikiečių Cirkas 5
- Klebono karčiama 5
- K. Marx 12

Platinkit ir skaitykit jas!

«KOVOS» Administ.

1815 E. Moyamensing Ave. Philadelphia, Pa

205
N
Chen
Nuk
Kam
panos
kvarbu
panas.
Mes
naujai
namuo
kvarbu
gi ir vis
ir t. t., l
trapomi
vienos v
rai, grei
ypatiška

2030 n chmond St.
Bell Phone 45-50 A Kensi
Ph

Lietuviškų BIBLI
Drangovė.

Lietuviška BIBL

Teko patėmyti laikra
nygy nekuri apgavikai
paujai pradėjo skelbt
po turini Lietuviškas B
po \$3.00 ir \$3.25 ir dar
šiu. Persegatim publi
kavim tokiu prigaudin
nuo pa, atsizūrėdami į
mūsų nu žmonių ir s
šio tik savo kišenių prip
Mes turim keliolika tuk
nuo savo sankrovoj LIE
VILKŲ BIBLIJŲ, gra
dama apdaris (nieks g
nuo pagal duot), talpina s
šio knygas, viso 1127 p
skaidomės (Tilže) spau
graus Lietuviškas raštas, pi
nuo kalba ir parduodam

2
2.
1.

PHILADELPHIA, PA

Skaitykite
„KOVA“

I

laikrodėlių su geriausiais... tokį kriaunuvę užmokėtu... jys reikalaujam už tą dovana... IAUSI IMPORTUOTA TABAKA... ime tau visokio tabako popier... savo draugam. Tas tabakas yra... momenei pigumą mūsų tavoro... aku mes prisitįsime ir tą puiki... mes norim, kad žmonės pažint...

NAUJAS IŠRADIMAS!

SU PAGELBA Chemijos ir Naujausių garsių išradėjų Mašinių Nukvarbuoju visokius drabužius neardant.

Kam jums vaikšiot nudėvėtose bei nušutusiose drapanose, jeigu už labai pigiai galite atnaujinti ir perkvaruoti visai neardant siūlių, kad ir seniausias drapanas.

Mēs, nuolat besidauginant kostumeriam, itaisėme naujausio išradimo dažomasias mašinas tam tikruose namuose pagal francūzišką metodą. Drabužius kvarbuojame kaip vyriškus, taip ir moteriškus, o teipgi ir visokius dyvonus, blanketus, firankas, portyerus ir t.t., kokiais tik kas nori dažais. Teatrališkoms trupoms padarome kostiumus (drapanas) traukyje vienos valandos. Pavestą mums darbą atliekame gerai, greitai ir sąžiniškai. Kreiptis prie mūsų galite: ypatingai, laiškeliu bei per telefoną.

JAN KUKULSKI,

30 n chmond St. - 3005 Frankford Ave. Bell Phone 45-59 A Kensington, Bell Phone 45-74 A. A Kensington. Philadelphia, Pa.

Co. New York City, N.Y.

„KOVOS“

Administracija randaš šios knygos:

Baltramiejaug naktis Kriksčionybė ir Socia... Vienas respublikos kar... Moteris prieš teisybę ir logikos teisma. Ko mus mokina žvaig... Graudų Verksmai (juokinga) Amerikiečių Cirkas Klebono karčiama K. Marx Platinkit ir skaitykit „KOVOS“ Admini 1815 E. Moyamensing Phladelphia, Pa.

grafija.

siųsti paminėjimui). Gabriel Devile paraš... ga. Spauda „Kovos“, P... ia 10c. arašė P. G. ir Hebe. „D... usl. Kaina 5c. avingas plaktukas. Sul... » spauda ir turtas, 1908... ržvalgo jo gyvenimo ir... henandoah, Pa. 1909 m. 2... Vynas. Iš Lenk. ver... r turtas. 1908 m. 22

Lietuviškų Biblijų Draugovė.

Lietuviška BIBLIJA

Teko patėmyti laikraščiuo- jog nekurie apgavikai—per- pčiai pradėjo skelbti, jog turinti Lietuviškas Biblijas \$3.00 ir \$3.25 ir dar aukš- au. Persergstim publiką ne- lausyt tokių prigaudinėtojų, es jie, neatsižūrėdami į dorą, alupt nuo žmonių ir skurą, le tik savo kišenių pripildyt. Mēs turim keliolika tukstan- ū savo sankrovj LIETU- IŠKŲ BIBLIJŲ, gražiais, utais aparais (nieks geres- ū negal duot), talpina savyj 3 knygas, viso 1127 pusl., auderodės (Tilžė) spaudos; ražus lietuviškas raštas, patai- ta kalba ir parduodam se- ančiai:

Table with 2 columns: Item description and Price. Rows include: Biblija su prisiluntimu kožna po \$2.25, Biblijos su prisiluntimu kožna po 2.00, Biblijos su prisiluntimu kožna po 1.85.

Visi tie, kurie mokėjot kam daugiau, reikalaukit sugražinimo pinigų. Ordieris pinigis ir čekius adresuokit:

THUANIAN BIBLE ASS'N 1815 E. Moyamensing Ave. PHILADELPHIA, PA.

Skaitykit „KOVA“

„KOVOS“ FONDUI 55 kp. L.S.S. leidžia SIDABRINI LAIKRODĖLI ir DUBELTAVĄ ŠAUDYKLE

Norintis sušelpť „Kovos“ fondą atsikėkit ant bile katro po 10 c. sidabrintais, arba pareikalaukit knygučių. Tikietukai ant abiejų daigtų yra atėkiri. Atsilbus gegu- žio 30 d. po num. 1112 Magnolia Av. N. S. Pittsburg Pa. Visi susinėstmai:

J. Stasevičius 1112 Magnolia Ave. N.E. PITTSBURG, PA.

J. M. Makurat Graborjus ir Balsamutojas Atlieku viską atakančiai, gerai, greitai ir pigiai. 3112 Richmond St., Philadelphia. Tel.: Keystone 4275 D. east.

Naujos Kantičkos 180 puslapių, kuriose telpa daug tautiškų, darbinikiškų, revoliucjonieriškų ir kito- ktų dainų. Prekė 30 c.; gražiai ir drėčiai apdaryta 50 c.

F. MILAŠAUSKAS 25 Second St. So. Boston, Mass.

Gerl dantys yra neatbutinai reikalingi gerai sveikatai, todėl nueik pas dentistą

Dr. J. I. Halpern 868 N. 6-th St. Philadelphia, Pa.

Jis sutvarkis tavo dantis už žema preke. Traukia dantis be skausmo, indeda naujus. Kalba lenkiškai. Valandos: Dienomis 9 iki 8 vakare. Nedėliomis 9 iki 4 vak.

SKAITYK! SKAITYE! Varšavos specialistas FOTOGRAFAS

Kiekvienas, kurs iškirps šį ap- garsinimą ir atsineš pas mus, gaus spilkutę su savo arba keno kito paveikslėliu visai dykai. Neužmirskit adresu:

Wolpe Studio 421 So. 5th St., Philadelphia, Pa.

J. Pomerantz Nuo šio laiko duoda didelę 16x20 paveik- slą yeltur su la- bai gražiais re- mais su kiek- veitu tuzinų fo- tografijų už vi- sai žemą prekę. 739 So. 2nd St. Philadelphia, Pa.

Chas. Wyrsh. Wholesale & Retail. Cigarai, tabakas, rū- kymo įrankiai. Souvenir Post Cards. Popie- rų vertelgystė. Kuponus apmainom į dovā- nas. Kalbam lietuviškai, lenkiškai ir rusiškai Cor. 3rd & Noblests., Philadelphia, Pa.

NEREIK MOKINTOJU!

Gramatika angliškos kalbos mokintis be mokyto- jo - apdaryta 75c. Vaikų Draugas arba kaip mokintis skaityti ir ra- syti be mokinio 15c. Naujas Budas mokintis rašyti be mokinio 10c. Merginome, kurių daug jau ismoko) 10c. Aritmetika mokintis pradiniu rokindu be mokin- tojo. Su paveikslais (apdaryta) 35c. Pinigus siųskite per Money Order arba pašto mar- kėmis ant šio adreso: P. MIKOLAINIS P. O. Box 62, New York City.

Keystone Phone Main 14-28 Bell Phone Lombard 2506 A. VISIEMS ŽINOMAS DR. PHILIP ROVNO 423 PINE ST., PHILADELPHIA, PA. Priėmimo { Iki 10 iš ryto. Nuo 2 iki 3 P.M. valandos: } Nuo 6 iki 8 vakare. Galima susikalbėt rusiškai ir lenkiškai.

Telefonas: Bell Lombard 46-49 Keystone Main 70-31 A Whosale parda- vinetojas tikrai geriausiu užru- bežiniu ir na- miniu vynu, li- kieriū ir šnapso viseje Philadelphiaj, Pa.

Simon Borowski

Pardavineja butėlkomis Tannhaeuser Beer Adresas toks: 736 So. 3-rd Str., Philadelphia, Pa.

Jeil kam reikia kokiū nors gerymu, atsilan- kykite pas jį, o busite pilnai užgandinti.

Rusiškas Notariusas

Sutaisau visokius dokumentus, kontrak- tus, užstatomybę; paliudiju paraszus, su- taisau paszportus ir visokias valdiszkas-po- pieras. — Perku ir parduodu namus ir apsaugoju nuo ugnies [insurance]. Duo- du rodas. Sukolektuoju pinigus, skolas ir randas. Visi reikale kreipkitės pas mane. Žemiausios prekes užtarystę.

Paul M. Myers N. E. Cor. Franklin & Poplar St. PHILADELPHIA, PA.

JONAS F. BAJ Lekiška-Lietuviška Stainė 69urinej Philadelphiaj dalyj. Arklial ga- tavi kiekvienoj valandoj veselioms, kriks- tynoms, pagrabams ir pasivažinejimams. 2501 Edgemont St., Phila., Pa.

GERA ARIELKA

Parašyk mums tuoj, o aplaikysi paaiš- kinimą kaip gali gauti. Visai Dykai Vieną Kvortą Geriausios tyros Arielkos. SECURITY CO., 421 Water St. Chicago Vardas Adresas

S. Szveda Lietuviškai-Lenkiškas Graborius: 2409 E. Norris St., Philadelphia.

Visuose reikaluose kreipkitės pas savo tautietį, kurs visus rekalus atlieka prieliškai ir pigiai.

Lietuviškai-Lenkiškas Fotografas JOHN BODZIAK atlieka darbą geriausiai ir pigiausiai. Pamėginkit pasiimti savo paveikslą pas mus, mēs jums padarysim gerai. 3060 RICHMOND ST. PHILAD.

NAUJAS IŠRADIMAS

Sustiprinimui ir užlaikymui plaukū. Tuketančiai pliku žmoniu atgavo puikius plau- kus, sulauko slinkima plauku. Duodam roda py- kai per laiska, kaip išgydyt slinkima plauka, pu- čkus, didervines; niežės ir lytiška bruda. Nuo ko- ju užtrinu tik 10c. Mesturime daug padėkavonų laišku visokiū tautyčėit. Tuojau rasyk pas mūs.

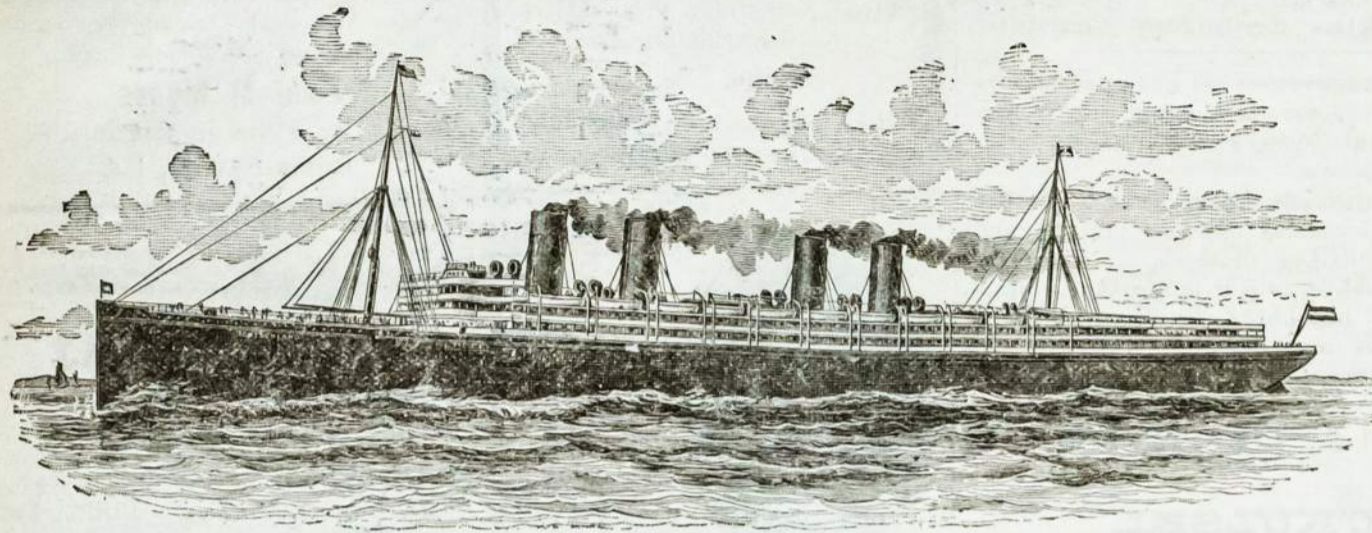
J. M. BRUNDZA Co. 996-998 BROADWAY, BROOKLYN, N. Y.

P. S. Silverman. Rusiškai-Turkiška Pirtis 312 CARPENTER ST., PHILAD., PA.

Tik viena aptieka visoj Philadelphiaj, kur galima susikalbėt lietuviškai ir aptūrėt teisingus valstus. Di- džiausia krajava aptieka D ro Pharmacy J. PINONZEK, kurioj darbuojas teipgi krajavas aptiekorius S. JONKUS (Lietuvys). Čia gasit visokių Iiekarstų. Rasit visada daktarą. 2984 RICHMOND ST., PHILAD.

ANTANAS M. STANELIS

PIRMUTINIS LIETUVIŠKAS BANKINIS NAMAS PHILADELPHIJOJ

Parduodu laivakortes ant geriausių latvų visų geriausių trans-atlantikų linijų. Prekės paskirtos Suvenyrių didžioji laivų kompanijai.

Siuntinėju pinigų į visas dalis svieto, stačiai į rankas, ne per New Yorko agentus, kaip kitai, kur spekuliantai su žmonių pinigais per keletą dienų sau biznį varo.

Padarau visokias daviernastis, išleikau dalis ir varau provos Lietuvoj greitai ir atsakančiai.

Pardavinėju namus, lotus, furmas ir kitokią didesnę nuosavybę.

Teipgi esu

INSURANCE AGENTU,

Apdraudžiu nuo ugnies, mirties, nelaimės etc.

Viską atlioku atsakančiai ir už žemą atlyginimą.

1815 E. MOYAMENSING AVE. -SEC. FLOOR- PHILADELPHIA, PA.

Dar Lietuviai Amerikoje Tokios Geros Progos Neturėjo.

14 k. ČYSTAI AUKSUOTAS (Gold Plated) LAIKRODELIS gražiai išmarginti viršukai (moteriški arba vyriski,) dveji viršukai, rankenėle užsikamas ir užstatomas, geriausi amerikoniški vidurėliai, pilnais akmenėliais, gvarantnotas ant 15 metų.

14 k. ČYSTAI AUKSUOTA (Gold Plated) DEVIŠKELE

14 k. ČYSTAI AUKSUOTAS VARDINIS ŽIEDAS (Tavo vardas) gvarantnotas 3 metams. Pilna prekė visų daiktų \$18.25. Ant kiekvienų viršukų atspausta "Atmintis iš Amerikos" kaip ir ant paveikėlio.

PRISIŪSK MUMS \$4.74 UŽ VISUS DAIGTUS.

Jei daigtus nerasi tokiais kaip mes perstatom, sugrąžink mums, o mes sugrąžinsime pinigų. Tokias pigias kainas mes paduodam tik dėl susipažinimo su publika, su kuria mes norim biznį varyt. Prisiųsk mums 24c iškalno 2c stempomis, o likusius \$1.50 užmokėsi ekspreso ofise, jei atrasi viską geram padėjime, ir jei tau patiks kada daigtus pamatysi už 6 laikrodėlius, 6 deviškėles ir 6 žiedus viso tik \$25.00. 1 dol. iškalno 2c stempomis, o likusius ekspreso ofise, kada daigtus apžiūrėsi Rasyk ir reikalauk tuojaus.

AGENTS WHOLESALE WATCH CO., 192 W. BROADWAY DEP. 76 New York, N. Y.

THE LITHUANIAN WEEKLY **"KOVA"** PUBLISHED EVERY FRIDAY BY THE

Lithuanian Socialist Federation of America

J. BALTRUSAITIS, Editor

F. J. BAGOCIUS, Business Manager

SUBSCRIPTION RATES in all parts of the World

One year - \$2.00
Six months - 1.50
Three months - .50

ADVERTEMENT RATES

One inch once - 50c
One inch one month - \$1.50
One inch one year - 15.00
All Communications should be addressed

PRENUMERATA visose dalyse svieto

Vieniems metams - \$2.00
Šešioms mėnesiams - 1.50
Trims mėnesiams - .50

APGARSINIMU KAINOS

Collis sykį - 50c
Collis per mėnesį - 1.50
Collis per metus - 15.00
Visokiuose susiėsimuose adresuokit:

"KOVA"

1815 E. Moyamensing Ave.

Philadelphia, Pa.

Jau išėjo iš po spaudos

BALTRAMIEJAUS NAKTIS

Parašyta PROSPER MARIMEES

BALTRAMIEJAUS NAKTIS — Didelė Knyga, žingeidi, naudinga kiekvienam perskaitymui. Čion tą rasi, ko kitur negali. Gaunama Lietuvoje knygynuose, o Amerikoje pas agentus ir išleidėją šiaip adresuojant:

J. Naujokas

Madison Station, Box 189, NEW YORK, N. Y.

"RAISTAS" (The Jungle) iš Amerikos lietuvių darbininkų gyvenimo aprašymai 1 dol.

"Kova," "Vienybė Lietuvininkų" ir "Lietuva" prenumerata metams 2 dol, bet kas per mane naujai užsirasys bilė kurį iš paminėtų laikraščių, prisiunčiant užmokestį už metus, apturės "BALTRAMIEJAUS NAKTĮ" DOVANAI.

Yra tai pamatai prancūzų tikėjimo (religijos) ir diskusijos. Indompa darbai karalių, vyskupų, kunigų ir jų pasilapybės. Izskerdimas hugenotų tik vienas naktis 10 tuktančių Paryžiuje; ir dviejų mirtančių glūčiai bedievio ir kataliko

Kaina 75c. Audeklinais Apdarais 1 dol.

DEVINTAS METINIS DIDELIS BALIUS

Atsibus 31 d. Gegužio 1909 m. ant Lietuviškos Svetainės po num. 180-182 New York Ave., Newark, N. J., surengtos per rupestį draugystės Šv. Kazimiero I. P. Gvardijos, Newark, N. J. Prasiidės nuo 2 po pietų ir trauksis iki vėlai nakties, ant kurio užprašome visus lietuvius ir lietuvaite koskaitlingiausiu atsilankyti iš visų miestų ir miestelių ant to pasilinksminimo, kokio dar niekad nebuvo. Su guodone Komitetas.

VISI naujai užsirašanti «Kova» vieniems metams gaus apart drg. Viskoškos knygų dovanų, dar «Ko mus mokina Žvaigždės», padovanotą drg. J. Nėniaus. Išviso dovanota 100 ekz., kurie tas dovanas norit gaut, pasiskubinkit užsirašyt.

Ponams F. Ad. Richter & Co. fabrikantams "Anker Pain Expeller" tarptautiskose parduose buvo surinkta nemažiau kaip 36 medalių. Dėlto pilnai galima užstikėt toms gduolėms. Prieš Reumatizmą, persialdyt ir nervišką skausmą, lėtesių nėra nieko gerinio. Tik 25 c. ir 50 c.

Dar Niekad nebuvo tokia gera propredēt neprigulimings venimaj! Graži Bučernė su muriniata namant trijų lubų, geroj vletoj, biznie sidirbia per 6 metus, ant pardavimo visal pigial. Atliepkit į "Kovos" red., reikalaudami pasiūnimio.

Teatras.

Chicagoje 81 kp. L.S.A. stato ant senos Antonovo komedija "Bomba" Nėlioje, 28 d. kovo, (March), 1909, Chicago University Settlement svetainėje, 4630 Gross Ave. [arti 47 gat. ir Ashland Ave.), pradžia 7 val. vak.; kaina tikėtu 15c 25c, 35c ir 50c. Tikėtus išankstai galima gaut pas P. M. Kaiti, 281 W. North Ave. Sirdingal užkviēia 81 kp. Komitetas.

DR. RIC "PA EXPE" Stipresni muskul...
L. A. Osta Lietuviai, viso...
Knygu San Broliu B...
BROWN 1 Book Store...
NAUJAS KATA...
Geo. A. PUPAUSKY 1113 S. LEAVITT ST. C

DR. RICHTER'S "PAIN-EXPELLER"

Parduodu laivakortes...
vų vist geriausių trans-
jurio laivų kompanijų.

Siuntinėjū pinigų...
stačiai į rankas, ne per
tus, kaip kitū, kur spekuliu-
nių pinigais per keletą
varo.

Padarau visokias daveles...
kau dalis ir varau provas
tal ir atsakančiai.

Pardavliėjū namu, kito...
kittokią didesnę nuosavybę

Teipgi em

INSURANCE

Apdraudžiu nuo ngules,
mės etc.

Vlšką atlioku atsakančiai
atlyginimą.

PHILADELPHIA

spaudos

US NAKTIS

RIMEES

Didelė Knyga, žin-
perskaitymui. Cion

Gaunama Lietuvoje
s agentus ir išleidėja

ojant:

okas

NEW YORK, N. Y.

s lietuvių darbininkų gyvenimo apm-

"Lietuva" prenumerata metams 2 dol.
aminėtų laikraščių, prisijūniant už
KTP" DOVANAI.

Ponams F. Ad. Richter & Co.
"Anker Pain Expeller" tarjau
dose buvo surinkta nemažai
liaf. Delto pilnai galima už
duolėms. Prieš Reumatizma,
ir nervišką skausmą, lietuvių
nio. Tik 25 c. ir 50 c.

Dar Niekad nebuvo tokia
pradėt nepa-

venima! Graži Bučernė su
ant trijų lubų, geroj vietoj,
per 6 metus, ant pardavimo vis
liepkit į "Kovos" red., reklamu-
nimo.

Teatras.

Chicagoje 81 kp. L.S.A. Ma-
nos Antonovo komedija "Be-
lioje, 28 d. kovo, (March),
go University Settlement,
4630 Gross Ave. [artū 47
Ave.), pradžia 7 val. vak.
tų 15c 25c, 35c ir 50c. Tik
galima gaut pas P. M. K.
North Ave. Sirdingal už
81 kp. l

Stipresni muskulai tau nieko ge-
ro nesuteiks, jei tavo organizma
nalkys reumatizmas.

PAIN EXPELLER

geral įtrintą tuojaus sumažina skau-
sma ir prasalina visas jo priežastis.
25 c. ir 50 c. viasoje geresnėse aptiekose.

F. Ad Richter & Co.

215 Pearl St. New York

Tėmykit ant Inkaro

ženklū!

Lietuviai, visokiuose reikaluose
mkit savo vertelgas. Reikalui at-
adus kreipkitės pas:

L. A. Ostapowicz

Lietuviškai-Lenkiškias Graborius.

336 E. Allegheny Ave., Phila., Pa.

Telefonas Bell 397 Kensington.

Knygu Sankrova Broliu Brown.

Knygos parsiduoda už papigin-
tą prekę.

Nėra geresnės dovanos ant švenčių, kaip
knyga, arba raukius knygų.

Mes turime daugybę knygų lietuviškoje,
rusiškoje, vokiškoje, angliškoje, fran-
cūziškoje ir kitokiose kalbose.

"Kovos" skaitytojams, kurie ateineš išei-
kirpę sitą apgarelinimą, perkant knyga
nuleisime tam tikrą procentą.

Pas mus gali susikalbėti arba parašyti
rusiškai, lenkiškai, vokiškai ir angliškai.

Adresuokite šiuo adresu:

BROWN BROS.

Book Store

N. E. cor. 5th & Pine sts.

PHILADELPHIA, PA.

NAUJAS KATALOGAS

kokio nebuvo lietuviškoj kalboj, bus
kožnam prisijustas ant pareikalavimo
kuris prisiūs 10 c. markėms. Tame
kataloge telpa aprašymai, apie Elek-
triškų Krutančių paveikslų mašinas,
magiškas lempas, štukas, visokių ga-
tunkių knygas ir tt. Kas nusipirks
naują juokingų dainų knygelę "Dain-
nų Vainikėlis" kurios prekė 25 cent.
tam prisiūsime katalogą dykai. Rei-
kalaujame gerų agentų pardavinėji-
mui mus tavorų po miestus ir mies-
telius. Adresuokite:

GEO. A. PUPAUSKY & Co.,

1112 S. LEAVITT ST. CHICAGO, ILL.

Geriausios visoj Philadelphiaj
Rusiškai-Turkiškos Pirtys
15 ir 25 cental.
Šiltos ir šaltos vanos 15 c. Atdaro kasdien
iki 12 val. nakties. Seredomis moterims nuo
1 val. po piet.
SOL. GOODMAN
211-13 Vine St., Philadelphia, Pa.

EDWIN M. SIPE
PLUMBERIS ir PEČIŲ INŽINIERIUS
2712 E. Allegheny Ave., Philada.
Mano darbas gali but matomas nau-
joje svetaineje ant E. Allegheny Ave.

S. KONIECZNY
3131 Richmond St., Phila., Pa.
ARTISTAS-SKAPTORIUS
Dirba
Altorius, kozelnyčias ir kitas bažnyčios
itaisas. Teipgi karunces, šarpas ir ki-
tus dr-sėiu darbus. Kreipkitės prie jo!

G. W. Kownacki
2372 Orthodox St., Philadelphia, Pa.
Saliunas ir Vynyczia
Geriausi Amerikoniski ir užrubeži-
niai Vynai, Likieriai, Arielkos ir
Cigarai. Atsilankykit pas tautietij!

KIEKVIENAS, kuris ateis pas
A. Margulis
pirkti vyno, arielkos arba kitų gerl-
mių, aplaikys gruziā dovana — puikiā
plėkelelę degtinėš, Pamėginkit syki
tikrai rusiškų gerimų — visada naudosit
Kalbam rusiškai ir lenkiškai
A. MARGULIS
N.E. cor. 4th & Monroe Sts., Philad'a.

Bell Phone 2477 Keystone 4269 A
ALEX. KOZUCHOWSKI

Didžiausia sankrova arielkos, vyno, likie-
rio, vietinių ir iš užsienio. Alus buteliu-
kuose Szmidt'o bravoro. Dirbtuvė mine-
rališkų vandentų.

Kalbam lietuviskai, lenkiškai, ruskai ir angliškai.
2728 E. Allegheny Av., Philadelphia.

Bell hou: Frankford 454 D.
George S. O'Connor
4464 RICHMOND ST.
PHILADELPHIA, PA.
PLUMBERIS.

Pertaiso gaza ir sutvarko kitus daiktus
reikalaujancius taisymo. Teipgi intai-
so gazo, garo ir šilto vandens šilumą.

ST. KEMPA
2804-06 Allegheny Ave.,
Philadelphia, Pa.

Pristato vežimus veselioms, krikštynoms,
pagrabams ir tt. Jis yra vienintelis tikras
ir teisingas tautietis. Prekes priemamos.
Keystone Telefonas: East 42-65-A.

JUSU Namiszkiai Pazistamieji arba Draugai

Beabijonės nori Jus pamatyti, bet nu-
vaziuoti sp-viatsms, nevisur ir nevisa-
da galima, todėl nusiqekite savo pa-
veikslā, o khd pavetkelas butų artis-
tiskai nutrauktas ir padarytas, elkite
pas

M. TRAKIMAS

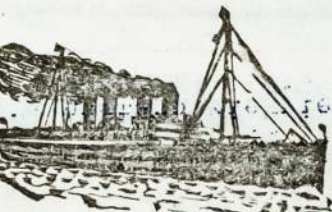
Geriausias Lietuvis
FOTOGRAFISTAS

1410. Federal Street,
Philadelphia, Pa.

STEFAN PAPIERNIK

Lenkiškas Bankierius, Laivakorčių agentas ir Publiškas No-
tarijus.

807 S. Front ir
352 N. 25 St.

PARDUODA
LAIVAKORTES ANT VIS

VINIŲ LINIJŲ | VISAS PASAULES DALIS. MAINO PINIGUS
IR SIUNCIA | VISAS ŠALIS UŽ KURSO KAINAS.

Kamp. 23. ir Callowhill gatv.
Philadelphia, Pa.

M. Rosenbaum,

SENIAUSIA
Lietuviška Banka
Philadelphijoje, Pa.

Parduoda laivakortės ant geriausių linijų laivų.
Išmains pinigūs ir išsiuncia po gvarancija į visas ša-
lis sviato. Atlieka tą greitai, atvangiai ir pigiai.

Agentūra geležinkelių tikiety.
Parduodame geležinkelių tikietus | visus miestus Jungtinių Valstijų.
605 So. 3-rd st. Philadelphia, Pa.

Šitos pigios prekes tikrai ant trūpo laiko!

No. S. 42. Iš kieto gumo, pagerintas kotelis, iš apaczios įpilamas raszalas su No. 5 stipria 14 karatų auksine plunksna. Labai tinkama knygų vedėjams, redaktoriams, advokatams ir visiems, kurie tankiai ir daug raszo. Skrynelėje su czirszkyne ir pamokinimu. \$ 2,00.

No. S. 44. Iš kieto gumo, dailiai iszmargintas kotelis, iš apaczios pripilamas raszalas, 18 karatų auksinės, dailiai iszmargintos rinkės 1 ketvirta colio pločio, su No. 2 stipria, 14 karatų auksine plunksna. Skrynelėje su czirszkyne ir pamokinimais. \$ 1,50.

No. S. 45. Iš kieto gumo, dailiai iszmargintas, naujai pagerintas diktas kotelis, 18 karatų auksinės, dailiai iszraizytos rinkės 3 asztuntos daljs colio pločio, iš apaczios pripilamas kotelis, No. 5 stipri czysto aukso plunksna. Skrynelėje su czirszkyne ir pamokinimais. \$ 2,65.

No. S. 47. Labai dailūs perlinis kotelis, iš apaczios įpilamas raszalas, 18 karatų auksinės rinkės, 3 asztuntos daljs colio pločio, su No. 2 stipri czysto aukso plunksna. Skrynelėje su czirszkyne ir pamokinimais. \$ 3,00.

No. S. 40. Iš kieto gumo, labai dailiai iszmargintas kotelis ir virszus su No. 4 czysto aukso plunksna. Skrynelėje su czirszkyne ir pamokinimais. \$ 1,25.

No. S. 46. Iš kieto gumo, naujai pagerintas kotelis, ant kotelio ir virszaus „sterling“ sidabro padabinimai, artistiskai atidirbti, No. 4 czysto aukso plunksna. Kiekviena dailioje szilkinėje skrynelėje, iszmuszoje baltu atlasu. \$ 2,25.

No. S. 39. Iš kieto gumo, dailiai iszmargintas kotelis, iszszriubu-

jama apaczia, per kurią galima raszalo pripilti, No. 1, 14 karatų auksinė plunksna. Skrynelėje su czirszkyne ir pamokinimais. \$ 1,00.

No. S. 43. Iš kieto gumo, dailiai iszmargintas kotelis, 18 karatų auksinio, dailiai iszraizytos rinkės, 3 asztuntos daljs col. pločio, su No. 3 stipria 14 karatų aukso plunksna. Skrynelėje su czirszkyne ir pamokinimais. \$ 2,00.

No. S. 48. Sterling sidabro kotelis ir virszus, labai dailiai artistiskai atidirbti, su No. 2 czysto aukso plunksna. Dailioje skrynelėje su czirszkyne ir pamokinimais. \$ 5,25.

No. S. 41. Iš kieto gumo, extra diktas pagerintas kotelis, dailiai iszmargintas, su dviem auksinėm, rankomis iszraizytom rynekem, su dailia No. 4 czysto aukso plunksna. Skrynelėje su czirszkyne ir pamokinimais. \$ 1,50.

No. S. 49. STYLIOGRAFISZKAS PAISZELIS. Raszalo pripilamas kotelis, 14 karatų aukso smailuma.

Labai tinkamas vertelgoms ir kitiems, kurie vartoja paiszelius (alavėlius) pažymėjimui, ar užraszinėjimui ko ant greito. Skrynelėje su czirszkyne ir pamokinimais. \$ 95c.

Reikalaujantiems prisiųsime didžiausią illiustruotą katalogą visokių pirkinų dovanai.

Atlas Trading Association, Dep. No. 1, P. O. Box 722.

416-418-420 S. Broad St., Philadelphia, Pa. U.S.A.

Su nepaprastu
si ekle Krokuvos
bylą su Galicijos s
daktoriu. Per s
mų akyse visi k
aukštėn visi metod
judejimu, visos «
«Nėra tokio prasik
r a n a » — pasakė
kilo toji byla? Va
Bakajus nebegalėd
darbus, į žmonių t
mus už ochranos p
toliau kovoti su sa
meti ir eiti revol
žmogus su neužgni
rejo revoliucionier
didžiausio piktadar
manydami bene po
jonierių paslaptis.
uolat tvirtino, kie
katorių. Jis prane
vokatorius, kurį co